Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐτὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς εὐαγγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος | *Ἀθῆναι 2 Μαΐου 1931* | *Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 22*

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

—Ἀλλά; ποιὸς φταίει; φώναξε ὁ Σιμόν.

«Ἡ μεταμφίεση δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ.» (Σελ. 253, στ. γ'.)

— Κανένας! Μήπως τὸ ἔκανα ἐξεπίτηδες; ἀποκρίθηκε ἀπτόητη ἡ Νανέττα.

— Αὐτὸ δὰ ἔλειπε, παλιοκόριτσο!

Ἀκούγοντας τὶς φωνὲς τοῦ Σιμόν, ἡ κυρὰ Γιαννούλα ἔτρεξε στὴν κάμαρα καί, σὰν πρακτικὴ γυναίκα, ἀντὶ ν' ἀρχίσῃ κι' ἐκείνη νὰ φωνάζῃ ἄσκοπα, σκέφθηκε εὐθὺς πῶς θὰ διόρθωνε τὴ ζημία.

—Ἔλα μαζί μου μέσα, εἶπε στὸν ἄντρα της. Θὰ σοῦ δώσω ν' ἀλλάξῃς καὶ θὰ τὸ πλύνω εὐθὺς γιὰ νὰ φύγῃ ἡ λαδιά.

Ὁ Σιμόν, δίχως νὰ πάψῃ τὶς βρισιὲς καὶ τὰ μουρμουρητά, τὴν ἀκολούθησε. Ὁ δρόμος ἦταν πιὰ ἀνοικτός.

Ὁ κόμης κατέβηκε μὲ βία ἀπὸ τὴ σκάλα κι' ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος τῆς Νανέττας, ποὺ τοῦ ἔκανε νόημα νὰ μπῇ μαζί της μέσα στὴν κάμαρα τοῦ Δελφίνου.

Ἡ κάμαρα αὐτὴ φωτιζόταν μονάχα ἀπὸ ἕνα φανάρι, ποὺ κρεμόταν ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο, κι' ἔτσι ἦταν βυθισμένη σὲ μισοσκόταδο. Μόλις ἔμπαινε κανεὶς μέσα, μιὰ μυρωδιὰ κλεισούρας καὶ μούχλας τὸν ἔπιανε στὸν λαιμό. Κανένας ἦχος δὲν ἀκουγόταν. Ἡ κάμαρα ἔμοιαζε ἀκατοίκητη.

Ὁ κόμης δὲν ἤξερε πρὸς ποιὸ μέρος νὰ διευθυνθῇ καὶ προχωροῦσε πασπατευτά, σκοντάβοντας στὰ ἔπιπλα. Ὁ φόβος ἄλλωστε ὅτι μποροῦσε ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ ξεπροβάλῃ ὁ Σιμὸν καὶ νὰ τοῦ χαλάσῃ ὅλα του τὰ σχέδια, τὸν ἔκανε νὰ χάσῃ ὁλότελα τὴν ψυχραιμία του. Ἡ Νανέττα ὅμως δὲν ἔχανε τὸν καιρό της. Βρισκότον κιόλας δίπλα στὸ κρεβάτι, ὅπου ἦταν ξαπλωμένος ὁ Δελφίνος.

— Μικρὲ Καπέτε, εἶπε μὲ τὴν οἰκειότητα ποὺ συνήθιζε νὰ τοῦ μιλάῃ ἀπὸ τὸ πρῶτο ἐκεῖνο ἀπόγευμα. Σήκω, σήκω! Εἶμαι ἐγώ, ἡ Νανέττα, κι' ἔρχομαι νὰ σὲ σώσω.

Τὸ παιδί, ποὺ φαινόταν κοιμισμένο, ἄνοιξε τὰ μάτια του μὰ δὲν κουνήθηκε.

Τότε ὁ κόμης πλησίασε κι' αὐτὸς καὶ ὑποκλίθηκε μὲ σεβασμὸ μπροστὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ θεωροῦσε γιὰ βασιλιά του.

—Ὑψηλότατε, εἶπε, εἶμαι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιστούς σας καὶ ἦρθα γιὰ νὰ σᾶς βγάλω ἀπ' ἐδῶ μέσα. Σηκωθῆτε γρήγορα.

Ὁ μικρὸς Λουδοβίκος φάνηκε σὰν νὰ ξυπνοῦσε ἀπ' ἕνα ὄνειρο. Τὸ παιδὶ τὸ ἄρρωστο, τὸ ἐξασθενημένο ἀπὸ τὴν κλεισούρα καὶ τὴν κακοπέραση, ζωήρεψε μονομιᾶς καὶ σηκώθηκε ὄρθιο.

—Ἄχ, ναί, εἶπε, πάρετέ με γρήγορα ἀπ' ἐδῶ. Νὰ φύγουμε, νὰ φύγουμε!

Ὡστόσο ἡ Νανέττα ἔχοντας πάντα τὴν προσοχή της πρὸς τὸ μέρος τῆς πόρτας, ἔβγαζε μὲ βία τὴν ποδιά της καὶ τὸ φουστανάκι της καὶ τὰ πετοῦσε πάνω στὰ κρεβάτι.

Ὁ κόμης ἔπαιρνε τὰ φορέματα καὶ τὰ φοροῦσε στὸ Δελφίνο, ποὺ εἶχε καταλάβει ὅτι ὅλα γινόνταν γιὰ τὴ σωτηρία του κι' ἄφινε πρόθυμα νὰ τοῦ κάνουν ὅ,τι ἤθελαν. Ἡ μεταμφίεση δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ. Ὁ Δελφίνος φόρεσε μόνος του στὸ κεφάλι του τὴ δαντελλένια σκούφια τῆς Νανέττας καὶ τῆς ἔδωσε τὸν κόκκινο σκοῦφο του, ψιθυρίζοντας δειλὰ «εὐχαριστῶ».

— Στὸ καλό, εἶπε ἡ Νανέττα. Φύγετε γρήγορα μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, Καλὴ ἐπιτυχία!

— Ἀντίο, καλό μου κορίτσι, εἶπε ὁ

«Μόνο κουδουνίζει τὰ κλειδιά του...» (Σελ. 254, στ. β'.)

κόμης μὲ συγκίνηση. Ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐλογῇ!...

Καὶ πιάνοντας τὸν Δελφίνο ἀπ' τὸ χέρι, διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα, ἐνῶ ἡ Νανέττα ἔτρεξε κι' ἀνέβηκε στὸ κρεβάτι καὶ χώθηκε κάτω ἀπ' τὰ σκεπάσματα, παρακολουθώντας μὲ χτυποκάρδι τὰ βήματα τοῦ κόμη καὶ τοῦ Δελφίνου ποὺ ὁλοένα ἀπομακρυνόνταν.

Πέρασαν τὴν πρώτη κάμαρα... τὴν τραπεζαρία... ἑτοιμαζόταν νὰ κατεβοῦν τὴ σκάλα, ὅταν ἄνοιξε ἀπότομα μιὰ πόρτα καὶ ξεπρόβαλλε στὸ κεφαλόσκαλο ὁ Σιμὸν μὲ τὰ μανικοπουκάμισα.

—Ἔ, μπάρμπα-Ρεμῆ, φώναξε, καλὰ ἔκανες καὶ τελείωσες μιὰ ὥρα ἀρχύτερα!

— Ὁ κόμης στὰ λόγια αὐτὰ κοντοστάθηκε κι' ἔκανε τάχα πὼς γελοῦσε.

—Ὡστόσο δὲν εἶναι ἡ χαζοκουβέντα ποὺ σὲ κάνει νὰ χασομερᾶς, ἐξακολούθησε ὁ Σιμόν. Εἶσαι πάντοτε μουγγὸς σὰν τὴν καρμανιόλα.

Κι' ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν ἐξυπνάδα ποὺ εἶπε, γέλασε δυνατὰ καὶ φόρεσε τὸ σακκάκι ποὺ τοῦ ἔδινε ἡ γυναίκα του, ἐνῶ ὁ ψευτοφανοκόρος, μουρμουρίζοντας ἀνάμεσα στὰ δόντια του ἕνα «ἀντίο», τραβοῦσε τὸ Δελφίνο ἀπὸ τὸ χέρι λέγοντας:

—Ἔλα, Νανέττα, πᾶμε!

Ὁ Σιμὸν ὅμως, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ξεχάσῃ τὸ λεκιασμένο ροῦχο του, φώναξε.

— Καλὰ κάνεις καὶ τὴν παίρνεις μαζί σου τὴν προκομμένη τὴν κόρη σου. Μωρέ, βοηθὸ ποὺ τὸν βρῆκες, χαρά στον! Ὅλο ζημίες μοῦ κάνει, ὅταν βρίσκεται ἐδῶ-πέρα. Ἀντὶ νὰ κοιτάζῃ τὴ δουλειά της, σαχλαμαρίζει μὲ τὸ λυκόπουλο καὶ σήμερα μοῦ ἔχυσε τὸ βρωμόλαδό της πάνω στὸ καινούργιο μου κοστούμι.

Ὁ κόμης νοιώθοντας πὼς ἦταν ἀπαραίτητο νὰ πῇ αὐτὴ τὴ φορὰ δυὸ τρία λόγια, εἶπε μ' ἀδέβαιη φωνή:

— Θὰ κοιτάξω νὰ βρῶ κανέναν καλύτερο βοηθό, πολίτα, ἔννοια σου.

Γιὰ καλή του τύχη, ὁ Σιμόν, δίχως νὰ περιμένῃ τὴν ἀπάντηση, εἶχε μπεῖ πάλι μέσ' στὸ διαμέρισμά του, κι' ὁ κόμης παίρνοντας τὸ Δελφίνο στὴν ἀγκαλιά του ἄρχισε νὰ κατεβαίνῃ τέσσερα-τέσσερα τὰ σκαλοπάτια τῆς ἀτέλειωτης ἐκείνης σκάλας. Ὅταν βρισκόταν στὸ ἰσόγειο, τοῦ φάνηκε πὼς θὰ ἔπεφτε κάτω ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Ἀπὸ πάνω ἀκούστηκε ἡ χοντρὴ φωνὴ τοῦ Σιμὸν ποὺ φώναζε:

— Μπάρμπα Ρεμῆ! Μπάρμπα Ρεμῆ!

— Χάθηκα, εἶπε ἀπὸ μέσα του ὁ κόμης. Μὰ ριφοκινδυνεύοντας ὅλα γιὰ ὅλα ἀπάντησε:

— Τί θέλεις πάλι;

Ἡ χοντρὴ φωνὴ τοῦ Σιμὸν ἐξακολούθησε:

— Ρώτησε τὸν καμπούρη τὸ γιὸ σου μήπως τοῦστειλαν κανένα καινούργιο πανέρι κρασί γιὰ μένα. Ἀκοῦς; μὴν ξεχάσῃς.

Ὕστερα ἄκουσε τὴ βαρειὰ σιδερένια πόρτα ποὺ ἔκλεινε μὲ κρότο, καὶ τὸ θόρυβο ποὺ ἔκαναν οἱ σύρτες καὶ οἱ ἀμπάρες.

Ὁ κόμης ἀνάσανε μὲ ἀνακούφιση ὕστερα ἀπὸ τὴν τρομάρα ποὺ πῆρε. Μὰ τὰ δεινά του δὲν εἶχαν τελειώσει ἀκόμη. Μὴ ἔχοντας μαζί του τὴ Νανέττα γιὰ νὰ τὸν ὁδηγῇ, προσπαθοῦσε νὰ προσανατολισθῇ μόνος του.

Σὰν ἔφτασε κάτω στὴ σκάλα, βρέθηκε μπροστὰ σὲ τρεῖς πόρτες. Δὲν ἤξερε ποιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς ἦταν ἡ σωστὴ καὶ ποιὰ ἔπρεπε νὰ πάρῃ γιὰ νὰ βγῇ στὴν ἔξοδο. Κι' ἀκόμη, τὸ μικρὸ βασιλόπουλο, ἄρρωστο κι' ἐξησθενημένο καθὼς ἦταν, βάδιζε μὲ μεγάλη δυσκολία καὶ ὁ κόμης φοβόταν πὼς τὰ πόδια του δὲν θὰ τὸ βαστοῦσαν γιὰ νὰ περάσουν μπρὸς ἀπὸ τὴν αἴθουσα τῶν φρουρῶν.

— Κουράγιο Ὑψηλότατε, τοῦ εἶπε, περπατᾶτε καλύτερα γιὰ νὰ μὴ μᾶς καταλάβουν.

— Ναί, μὰ ξέρετε, τραύλισε τὸ δυστυχισμένο μικρό, ξέμαθα νὰ περπατῶ, τὰ πόδια μου πιὰ δὲν μὲ πηγαίνουν.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκαν βήματα. Ἦταν μιὰ περίπολος ποὺ προχωροῦσε πρὸς τὸ μέρος τους. Ὁ κόμης εἶδε πὼς ἔπρεπε νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφαση του. Χτύπησε τὴ δεξιὰ πόρτα. Ἦταν ἡ σωστή. Οἱ δυὸ στρατιῶτες, ποὺ τοῦ εἶχαν ἀνοίξει πρὶν ἀπὸ μισὴ ὥρα, τὸν ἀναγνώρισαν ἀμέσως καὶ τὸν ἄφησαν νὰ περάσῃ δίχως κἀν νὰ χρειαστῇ νὰ τοὺς δείξῃ τὸ χαρτί του. Ὁ ψευτοφανοκόρος καὶ ὁ Δελφίνος ἔφθασαν ἔτσι στὴν αἴθουσα τῶν δεσμοφυλάκων, ὅπου πέρασαν ἀπαρατήρητοι χάρις στὸ σκοτάδι ποὺ βασίλευε κεῖ μέσα. Νά, ἐπιτέλους καὶ τὸ θυρωρεῖο. Ὁ φοβερὸς Ρουσσὲ στέκεται ἐκεῖ σὰ νὰ τοὺς περιμένῃ. Ὁ κόμης νοιώθει τὸ χεράκι τοῦ Δελφίνου ποὺ τρέμει μέσα στὸ δικό του. Τραντάζει μὲ δύνομη τὸ χέρι τοῦ μικροῦ γιὰ νὰ τὸν κάνῃ νὰ συνέλθῃ κάπως. Θὰ ἦταν φρικτὸ νὰ χαθοῦν ὅλα τώρα ποὺ βρισκόνταν στὸ τέρμα.

— Κουράγιο, Ὑψηλότατε. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κρατηθῆτε δυὸ λεπτὰ ἀκόμη. Περπατῆστε, χαμογελᾶστε.

Εἶχε σκοπὸ νὰ τοὺς σταμάτησῃ. Ὄχι. Μόνο κουδουνίζει τὰ κλειδιὰ του μπρὸς στὴ μύτη τοῦ μικροῦ Λουδοβίκου ποὺ λυγίζανε τὰ γόνατά του. Μὰ ὁ κόμης τὸν κρατάει ἀπ' τὸ χέρι. Δὲν τὸν ἀφίνει νὰ πέσῃ. Καὶ βάζοντας μιὰ τελευταία προσπάθεια, ὁ μικρὸς πρίγκηπας προχωρεῖ.

Ἀκόμη εἴκοσι βήματα... ἀκόμη δέκα... Πέρασαν τὸ θυρωρεῖο... Βγῆκαν ἔξω...

Ὁ κόμης αἰσθάνεται διάθεση ν' ἁρπάξῃ τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τὸ βάλῃ στὴν τρεχάλα. Μὰ συγκρατεῖ τὸν ἑαυτό του ἀπὸ φόβο μήπως φανῇ ὕποπτος στὸν Ρουσσὲ ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ στέκεται στὴν πόρτα. Ἐπιτέλους ἔφθασαν στὴν πρώτη γωνιά. Τὸ ἀμάξι περιμένει. Τέσσερα χέρια ἁρπάζουν τὸ ἀγοράκι ποὺ τρέμει σύγκορμο. Τρέχα ἁμαξά! Γρήγορα, τὸ δρόμο τῆς Χάβρης!

Ὁ Λουδοβίκος ΙΣ' σώθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ἡ νύχτα τῆς Νανέττας

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἄκουσε νὰ κλείνῃ πίσω ἀπ' τὸ ψευτο-μπάρμπα Ρεμῆ καὶ τὸ Δελφίνο ἡ βαρειὰ σιδερένια πόρτα, ἡ Νανέττα, ξαπλωμένη πάντα ἀπὸ κρεβάτι, σκεπασμένη μὲ τὴν κουρελιασμένη κουβέρτα, ἔμενε ἀκίνητη, μόλις τολμώντας νὰ πάρῃ τὴν ἀναπνοή της.

Κάθε στιγμὴ περίμενε πὼς θὰ ξανάβλεπε μπροστά της τοὺς δυὸ φυγάδες, ἁλυσόδετους ἀνάμεσα στοὺς φρουρούς. Τοὺς παρακολουθοῦσε μὲ τὴ σκέψη νὰ κατεβαίνουν τὴ σκάλα, νὰ διασχίζουν τὴν αἴθουσα τῶν φρουρῶν, νὰ περνοῦν μπρὸς ἀπ' τὸ Ρουσσέ.

—Ἀχ! Θεέ μου, ἂς μὴν τοὺς ἀνακαλύψουν! σκέφθηκε.

Ἡ ὥρα ὅμως περνοῦσε, θὰ ἦταν πάνω ἀπὸ μισὴ ὥρα ποὺ βρίσκεται στὴν ἴδια θέση, ἀκίνητη, σὰν ὑπνωτισμένη ἀπὸ τὴν ἔμμονη ἰδέα: Θὰ τὰ καταφέρουν νὰ βγοῦν ἔξω;

Λίγο-λίγο ἄρχισε νὰ ἀνακτᾷ τὶς ἐλπίδες της. Καὶ ξεσκεπάζοντας τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὶς κουβέρτες, ἀνακάθησε στὸ κρεβάτι της καὶ εἶπε:

— Γιὰ νὰ μὴν τοὺς φέρνουν πίσω, πάει νὰ πῇ πὼς πέρασαν.

Μὲ τὴ σκέψη αὐτὴ πήδησε ἔξω ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ τῆς ἦρθε νἀρχίσῃ νὰ χορεύῃ ἀπ' τὴ χαρά της. Μὰ εὐθὺς σκέφθηκε πὼς ὁ ἀσυνείθιστος αὐτὸς θόρυβος μπορεῖ νὰ προκαλοῦσε τὴν προσοχὴ τοῦ Σιμὸν καὶ συγκράτησε τὴ διάθεσή της.

Πατώντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, πλησίασε τὴ τζαμωτὴ πόρτα ποὺ ἔκλεινε τὸ δωμάτιο καὶ κοίταξε τί γινόταν στὴ διπλανὴ κάμαρα.

Ὁ Σιμὸν εἶχε ἀποκοιμηθεῖ ἐπάνω στὴν καρέκλα του καὶ κρατοῦσε ἀκόμη στὰ χέρια του τὴν ἐφημερίδα. Ἡ γυναίκα του, κονταγασαίνοντας καὶ σέρνοντας τὶς παντοῦφλες της, πηγαινοερχόταν γιὰ νὰ προετοιμάσῃ τὸ βραδυνὸ φαγητό.

Ἡ Νανέττα, βλέποντας αὐτὴ τὴν ἡσυχία, καθησύχασε ἐντελῶς καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκε νὰ μπῇ στὴν τραπεζαρία καὶ νὰ παρουσιασθῇ στὸ Σιμόν. Τῆς ἦρθαν ὅμως στὸ νοῦ της οἱ τελευταῖες συμβουλὲς τοῦ κόμη.

— Μικρούλα Νανέττα, τῆς εἶχε πεῖ. Κοίταξε νὰ σὲ ἀναγνωρίσουν ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἀργά. Κάθε λεπτὸ χερδισμένο ἐξασφαλίζει τὴ σωτηρία τοῦ Δελφίνου.

Ἔτσι, τὸ γενναῖο κορίτσι σκέφθηκε πὼς ἀντὶ νὰ παρουσιαστῇ στὸ Σιμόν, ἔπρεπε ἀπεναντίας νὰ κάνῃ ὅ,τι μποροῦσε

γιὰ ν' ἀποφύγῃ νὰ τὸν ἀντικρύσῃ, κι' ἔτρεξε πάλι στὸ κρεβάτι ὅπου ξαναξαπλώθηκε.

Κατὰ τὶς ἑπτὰ ἄκουσε τὴν πόρτα νἀνοίγῃ. Ἦταν ὁ Σιμὸν ποὺ ἔμπαινε μέσα. Μόλις εἶχε ξυπνήσει καὶ χασμουριόταν καὶ τέντωνε τὰ χέρια του. Ἡ Νανέττα, ζαρωμένη στὸ κρεβάτι της, ἔμεινε ἀκίνητη, καὶ ὁ Σιμὸν προχώρησε λίγα βήματα ἀκόμη κι' ὕστερα ρώτησε μ' ἀδιαφορία:

—Ἔ, Καπέτε, δὲν σηκώνεσαι νὰ φᾶμε;

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΜΑΗ

Στεφάνια ὅλο μοσκιές κι' ἄνθοὺς
μυριόχρωμους φορῶντας,
καὶ μὲ χαρούμενους σκοπούς,
μὲ τάξη περπατώντας.

Ἀπ' τὴ μαγευτικὴ ἐξοχὴ
ὁλόχαροι γυρνοῦμε,
ποὺ πήγαμε ἀπὸ τὴν αὐγὴ
τὸ Μάη νὰ ὑποδεχτοῦμε.

Γλυκὲ Μάη, καλῶς ὅρισες!
Καλῶς μᾶς ἦρθες, Μάη!
Μάνθη τὴ γῆ μας στόλισες
κι' ὅλη μοσκοβολάει.

Καὶ μέσ' στὰ φουντωτὰ κλαριά,
παίζοντας στὴ δροσιά σου,
τἀηδόνια κι' ὅλα τὰ πουλιά
λαλοῦν τὴν ὁμορφιά σου.

Η. ΓΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΤΩΣΗ

Ὁ Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς Μεζιὲρ διηγόταν ἕνα ἀνέκδοτο ποὺ συνέβη πρὸ χρόνων. Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς υἱός, ὁ περίφημος μυθιστοριογράφος καὶ θεατρικὸς συγγραφέας, βρισκόταν στὰ λουτρὰ τοῦ Ρουαγιά. Μιὰ μέρα ἦταν κι' αὐτὸς στὸ μεγάλο πάρκο μπρὸς στὸ κατάστημα τῶν λουτρῶν. Καθὼς ἔστεκε, ὁ Ἀλέξ. Δουμᾶς θέλησε νὰ καθήσῃ, μὰ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἔφθανε ὁ Μεζιὲρ καὶ ὁ πρῶτος, ποὺ ἔστρεψε πρὸς αὐτὸν τὴν προσοχή, δὲν ἐκτίμησε καλὰ τὴν διάταξη τῶν καθισμάτων. Ξαπλώθηκε λοιπὸν φαρδὺς-πλατὺς κάτω. Χωρὶς νὰ θέλῃ κανεὶς γελάει, σ' αὐτὲς τὶς περιστάσεις. Ὡςτόσο, παρ' ὅλη του τὴν ψυχραιμία τὴ στιγμὴ ποὺ σηκώθηκε καὶ ξεσκονιζόταν, ὁ Ἀλέξ. Δουμᾶς τὰ εἶχε ξυνίσει. Οἱ γύρω του δὲν ἤξεραν τί νὰ ποῦν. Μιὰ ἔξυπνη ὅμως γυναίκα ἀπεσόβησε σοβαρότερα. Ἡ κυρία Ρόμπεργκ, ποὺ εἶχε ἰδεῖ τὴν σκηνή, ἐφώναξε ἀμέσως δυνατὰ πρὸς τὸν κύκλο:

—Ἡ πρώτη πτώση τοῦ κυρίου Δουμᾶ!

Καὶ ἡ ἁπλῆ αὐτὴ φράση, ποὺ βρέθηκε τόσο ἐπίκαιρα ἔφτασε γιὰ νὰ ξανάβρῃ τὸ ὕφος του ὁ δραματικὸς συγγραφέας.

Ἕνας ἐξυπνος λόγος σώζει τὴν πιὸ δύσκολη περίσταση καί, πολλὲς φορές, προλαμβάνει μεγάλα κακά.

ΔΗΜ. ΚΟΚ.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΑΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΒ'.

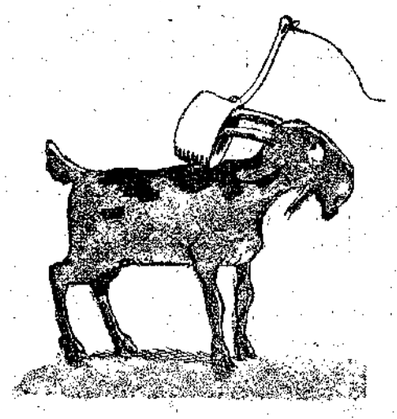

Ἐνῶ ὁ τράγος ἐξακολουθοῦσε νὰ στέκεται καπελλωμένος μὲ τὴν τενεκεδένια κατσαρόλα καὶ σαστισμένος, ὁ σκύλος μὲ τὸ ἐπανωφόρι μὲ πλησίασε γελαστὸς καὶ μοῦ ἔδωσε τὸ χέρι.

— Σᾶς συγχαίρω, κύριε γάτε, μοῦ εἶπε μὲ μεγάλη εὐγένεια· τὰ καταφέρατε περίφημα σ' αὐτὴ τὴ δύσκολη περίσταση. Ἀπὸ ποῦ εἶσθε, παρακαλῶ; πῶς ὀνομάζεσθε;

Τὸ ἐπανωφόρι του, οἱ τρόποι του, ἡ ὁμιλία του, ὅλα ἔδειχναν πὼς ἦταν σκύλος μὲ ἀνατροφή, ἀπὸ σπίτι. Γιὰ νὰ τοῦ δείξω λοιπὸν κι' ἐγὼ πὼς δὲν ἤμουν κανένας ἄξεστος χωριάτης, τοῦ ἀποκρίθηκα ὅσο πιὸ εὐγενικὰ μποροῦσα:

— Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολύ, κύριε σκύλε! Ἀλλὰ ἐγὼ δὲν ἔκαμα καὶ τίποτα σπουδαῖο. Μᾶλλον ἡ τύχη μὲ βοήθησε νὰ γλυτώσω. Γεννήθηκα στὸ Βάτο, κατοικοῦσα ὡς τώρα στὴ Μάκρη κι' ὀνομάζομαι Χιόνης, δοῦλος σας!

— Χαίρω πάρα πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία, κύριε Χιόνη. Ἐγὼ ὀνομάζομαι Τόπ, δοῦλος δικός σας! Σὲ τί, παρακαλῶ, μπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος; Ἐδῶ, ξέρετε, ἔχω τὰ μέσα. Εἶμαι ὁ ἀγαπημένος σκύλος τῆς μὶς Μπέτση, μιᾶς Ἀγγλίδας γκουβερνάντας, ποὺ τὴν ἔχει ὁ κύριος αὐτοῦ τοῦ πύργου γιὰ τὰ μικρά του παιδιά.

—Ἄ, ἔτσι; Κι' ὑποθέτω πὼς θἆναι καλὴ αὐτὴ ἡ μὶς Μπέτση, ἀφοῦ σᾶς ἀγαπᾷ...

—Ὤ, πάρα πολὺ καλή! Θὰ σᾶς παρουσιάσω σ' αὐτὴν καὶ νὰ ἰδῆτε πῶς θὰ σᾶς ἀγαπήσῃ καὶ σᾶς.

— Μακάρι! Γιατί, βλέπετε, τώρα εἶμαι ὁλωσδιόλου ἀπροστάτευτος. Ἔχασα τἀφεντικά μου στὴν πλημμύρα, κι' αὐτὰ τὰ παιδιά...

— Ποιά; ὁ κ. Πολύβιος κι' ὁ Γεῶργος; Μὴν περιμένετε τίποτα καλὸ ἀπ' αὐτούς! Εἶναι ζιζάνια!

— Δυστυχῶς τὸ εἶδα... Ἡ οὐρά μου μάλιστα τὸ ξέρει καλύτερα... Ἂν

θἄχω ὅμως φίλο σᾶς καὶ τὴ μὶς Μπέτση, δὲν φοβᾶμαι νὰ μείνω ἐδῶ ποὺ μοῦ φαίνεται τόσο ὄμορφα.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν ὁμιλία, ὁ νέος μου φίλος Τὸπ μ' ἔμπασε στὸν ἀρχοντικὸ πύργο καὶ μὲ σύστησε στὴν κυρία του, τὴν ἀγγλίδα γκουβερνάντα.

—Ἄ, τὶ ὄμορφο γατί! φώναξε κι' αὐτὴ ἅμα μὲ εἶδε. Καὶ φαίνεται καλὸ κι' ἔξυπνο... Ψίτ! ψίτ! ἔλα-δῶ, ἀσπρούλη μου!

Μὲ πῆρε στὴν ἀγκαλιά της, μὲ χάϊδεψε, μοῦ περιποιήθηκε τὴν πληγωμένη οὐρά, μοῦ ἔδωσε νὰ φάω κρεατάκι καὶ μ' ἔβαλε νὰ κοιμηθῶ στὸ ντιβάνι της.

Ἔτσι ἄπλωσα τὴν κάπα μου, ποὺ λένε, στὸ διαμέρισμα τοῦ πύργου ὅπου κατοικοῦσε ἡ καλὴ μὶς Μπέτση. Τὰ κακὰ παιδιὰ εἶχαν χαθεῖ ἀπ' τὴ μέση — ποιὸς ξέρει ποῦ εἶχαν πάει γιὰ νὰ παίξουν ποιὸς ξέρει πάλι τὶ ἄσχημο παιχνίδι! Ἐγὼ ὅμως εἶχα τώρα προστασία, μποροῦσα νὰ τἀψηφῶ κι' ἤμουν εὐχαριστημένος.

Τὸν Πολύβιο καὶ τὸ Γεῶργο τοὺς ξαναείδαμε ἀργότερα, ὅταν βγήκαμε, ἡ μὶς Μπέτση, ὁ Τὸπ κι' ἐγώ, νὰ κάμουμε περίπατο στὸ πάρκο, Ἡ γκουβερνάντα μὲ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της, ὁ Τὸπ περπατοῦσε πλάϊ της, καὶ τὰ κακόπαιδα μᾶς κοίταζαν πονηρὰ καὶ κοροϊδευτικά, κρυφομιλώντας.

Χωρὶς ἄλλο, κάτι κακὸ θὰ σχεδίαζαν, Κι' αὐτὸ φάνηκε σὲ λίγο.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΝΤΙΟ, ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ

ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Μαριάνθη : — Ποῦναι, κυρία, καὶ γιατὶ μοῦ τὸ κρύβετε, κυρία ; Ὦ . . . Μὰ ναί, εἶν' αὐτό, εἶν' αὐτό . . . τὸ παιδί μου ! Ἄ, τώρα καταλαβαίνω καὶ τὸ μυστικό, ποὺ δὲν ἤθελες νὰ μοῦ πῆς, Ἐρατώ, καὶ ποὺ σ' ὅρκισαν στὰ κόκκαλα τῶν γονέων σου. Μὰ φωνάξτε το, κυρία, λοιπόν . . . θέλω νὰ τ' ἀγκαλιάσω, σᾶς λέω! Μόνη μου ! . .

Κυρία Μαρτίνη, τῆς ἁρπάζει μὲ δύναμη τὸ χέρι : — Γιὰ τὸ Θεό, σωπάστε ! . . Τί κάνετε ; Ἐρατώ, τρέχα στὰ παιδιὰ καὶ πές τους πὼς ἡ κ. Μαριάνθη συνῆλθε καὶ ράβει, νὰ ἡσυχάσουνε. Κράτα τα μέσα, κάνε τους κανένα παιχνίδι (σιγὰ) μὴν ἀφήσης κατ' οὐδένα λόγο τὴ Μπελίνα νἄρθῃ ἐδῶ. Κατάλαβες ; . .

(Ἡ Ἐρατὼ φεύγει).

Μαριάνθη, σηκώνεται : — Μένη !.. Μενούλα ! . . (Πηγαίνει πρὸς τὴν πόρτα)

Κυρία Μαρτίνη : — Σωπάστε, γιὰ τὸ Θεό . . . σωπάστε !

Μαριάνθη, σαρκαστικά : — Ἄ, τώρα μοῦ μιλᾶτε στὸν πληθυντικό ! . . Γιὰ νὰ μοῦ πῆτε νὰ σωπάσω ! . . Ἔ, νὰ σωπάσω ! . . ὡς πότε θὰ σωπαίνω πιά : Ὦς πότε θἄχω βαθειὰ κλεισμένο τὸν πόνο μέσα μου ; . . Μενούλα μου, παιδί μου !

Κυρία Μαρτίνη : — Μὰ σωπάστε. Σᾶς παρακαλῶ σωπάστε, μὴ θέλετε νὰ κάνετε αὐτὸ τὸ φοβερὸ κακό . . .

Μαριάνθη : — Τί μοῦ λέτε . . . κακό ; . . Βρῆκα τὸ παιδί μου, τὸ βρῆκα, εἶναι ἐδῶ, ἴσως στὴ διπλανὴ κάμαρα, κι' ὅμως μ' ἐμποδίζετε νὰ τὸ σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου, νὰ τοῦ δώσω ὅλα τὰ φιλιά, ὅλα τ' ἀμέτρητα φιλιὰ ποὺ δὲ δέχτηκε ἀπ' τὴ μανούλα του αὐτὰ τὰ μακριά, τ' ἀτέλειωτα ὀχτὼ χρόνια ! . .

Κυρία Μαρτίνη, σιγά : — Δέχτηκε τὰ δικά μου. Τὸ ἴδιο τρυφερά, τὸ ἴδιο γλυκά.

Μαριάνθη : — Ὄχι, ὄχι, κυρία. Δὲ μπορεῖτε νὰ ξέρετε σεῖς. Ὄχι, ἄ, μὰ εἶναι φοβερὸ αὐτὸ ποὺ θέλετε νὰ κάνετε, εἶναι φοβερό ! . . ζητᾶτε νὰ μοῦ στερήσετε τὸ παιδί μου καὶ τώρα ποὺ τὸ βρῆκα ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια ;

Κυρία Μαρτίνη : — Τὸ παιδί σας! Τὸ παιδί σας ! . . μὰ ἐπιτέλους τί ἀποδείξεις ἔχετε, πὼς εἶναι παιδί σας ; Ἀπ' αὐτὸ τὸ μικρὸ σημαδάκι ποὖχει στὸ πόδι ; Μὰ αὐτὴ εἶναι μιὰ παράδοξη σύμπτωση, τίποτ' ἄλλο. Δυὸ παιδιά . . .

Μαριάνθη, τὴ διακόπτει : — Ὄχι, μὴν τὸ λέτε αὐτό . . . μὴν τὸ λέτε . . ; δὲν εἶναι δυνατὴ αὐτὴ ἡ σύμπτωση. Κι ὕστερα εἶναι κι' ἄλλο Σήμερα τὸ πρωΐ, μόλις εἶδα τὸ κοριτσάκι σας (διακόπτεται μ' ἕνα πικρὸ γέλιο). Τὸ κοριτσάκι σας . . . βλέπετε ; ἀκόμα δὲν μπορῶ νὰ τὸ πιστέψω πὼς εἶναι δικό μου . . . ἐντελῶς δικό μου . . . Μόλις τὄδα, κυρία, ἄρχισα νὰ τρέμω σὰν τὸ καλάμι, ἦταν κάτι ἀφάνταστο. Ἤθελα νὰ τ' ἁρπάξω στὴν ἀγκαλιά μου καὶ νὰ τὸ πνίξω στὰ φιλιά. Μὰ ὕστερα κρατήθηκα. Εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου πὼς εἶμαι τρελλὴ νὰ συγκινοῦμαι μ' αὐτὸ τὸ πλουσιόπαιδο, ἐπειδὴ ἔτυχε νἄναι ξανθὸ καὶ νἄχῃ τὴν ἡλικία ποὺ θἄχε τὸ δικό μου. Κι' ἔτσι ἡ λογικὴ ἔπνιξε τὴ φωνὴ τῆς καρδιᾶς. Μὰ τώρα δὲν μπορεῖτε νὰ μοῦ τ' ἀρνηθῆτε, κοιτάξτε, λυπηθῆτε με, ὦ ! . . (κλαίει) εἶναι τὸ δικό μου, ἔ ; . . εἶναι τὸ δικό μου . . . Μελπομένη, γλυκό μου κοριτσάκι, σὲ ξανάβρα ! Γιατὶ δὲ μιλᾶτε, κυρία ; Γιατὶ γυρίζετε τὸ πρόσωπο καὶ δὲν μὲ κοιτᾶτε στὰ μάτια ; . . Μὰ ἐλᾶτε λοιπόν, μὴ θέλετε νὰ μὲ τρελλάνετε, εἶναι τὸ παιδί μου αὐτό, δὲ χωρεῖ καμμιά, καμμιὰ ἀμφιβολία. Νά, νὰ . . . σᾶς βλέπω... κλαῖτε καὶ σεῖς !. . Δὲν εἴσαστε τόσο σκληρὴ ὅσο θέλετε νὰ τὸ δείχνετε. Εἶναι τὸ παιδί μου... ὁμολογῆστε το ! . .

Κυρία Μαρτίνη, ξεσπάει : — Ἔ, λοιπόν, ναί ! . . ναί ! . . Πρέπει νἄναι τὸ παιδί σας ἀφοῦ τὸ θέλετε . . . (κάνει βόλτες στὴν κάμαρα) μὰ ἐπιτέλους τί ζητᾶτε ; θέλετε νὰ τῆς τὸ πῆτε, νὰ τὸ πάρετε ; Μὰ σκεφθῆκατε τί δυστυχισμένο πλάσμα θὰ τὸ κάνετε, ἂν τοῦ πῆτε τώρα πὼς ἡ γυναίκα ποὺ ὀχτὼ ὁλόκληρα χρόνια γνώρισε γιὰ μητέρα, δὲν τοῦ ἦταν παρὰ μιὰ ξένη ; . .

Μαριάνθη — Κυρία, πέστε μου, δὲν ξέρω τί μοῦ λέτε, δὲν καταλαβαίνω τίποτα, δὲν ἔχω μυαλό· μὰ πέστε μου, ὅταν σᾶς ἔφεραν, ὅταν πήρατε τὸ κοριτσάκι μου, εἶχε στὸ λαιμὸ ἕνα σταυρὸ χοντρὸ-χρυσὸ μὲ ἀσημένια ἁλυσιδίτσα, ἕνα σταυρὸ ποὺ ἔγραφε «Μελπομένη Χαΐρη 15 Μαΐου 1921» ; ἔ, πέστε μου τὸν φοροῦσε αὐτὸν τὸν σταυρό ; . .

Κυρία Μαρτίνη, νεύει καταφατικὰ δίχως νὰ μιλήσῃ.

Μαριάνθη : — Ἄ, μὰ βλέπετε λοιπὸν πὼς εἶναι αὐτό ; εἶναι αὐτό ! . . ἄ μὰ τί κάθουμε ἐγὼ ἡ τρελλὴ καὶ δὲ φωνάζω τὸ μικρό μου νὰ τ' ἀγκαλιάσω, νὰ τὸ πνίξω στὰ φιλιά . . . Δὲ μπορῶ πιὰ νὰ περιμένω, κυρία . . . Δὲ μπορῶ . . . Μελπομένη ! . .

Κυρία Μαρτίνη : — Μὰ σταθῆτε, σκεφθῆτε λίγο πιὸ λογικά. Ἡ Μπελίνα δὲν ἔχει ἰδέα, ἕνα τέτοιο πρᾶγμα θἄναι θάνατος γιὰ τὴν εὐαίσθητη καρδούλα της. — Σταθῆτε νὰ σκεφθοῦμε λίγο . . . Ἄχ, γιατὶ νὰ λείπῃ κι' ὁ ἀντρας μου, αὐτὸς κάτι θἄβρισκε . . . κάποια λύση . . . Μὰ σταθῆτε, πὼς νὰ τῆς ποῦμε τώρα ποὺ δὲν εἶμαι ἐγὼ ἡ μαννούλα της ποὺ τὴ λατρεύει ! . . Ἐπιτέλους ἔχω κι' ἐγὼ ἀπάνω της τόσα δικαιώματα ὅσα καὶ σεῖς. Αὐτὰ τὰ ὀχτὼ χρόνια ποὺ τὴν περιέβαλα μὲ τόση στοργὴ—μὲ τόση λατρεία — γιατὶ τὴ λατρεύω τὴ Μπελίνα, τὸ βλέπετε—ἐσεῖς τὰ πετᾶτε, δὲν ἔχουν καμμιὰ σημασία γιὰ σᾶς ; . . Δὲν τὴ γνωρίσατε παρὰ ἐνάμισυ χρόνο, κι' ἐγὼ τὸ μεγάλωσα, τ' ἀνάθρεψα, τὸ ζέστανα μὲ τὴν ἀγάπη μου ὀχτὼ ὁλόκληρα χρόνια!

Μαριάνθη : — Μὰ ἐγὼ τὸ γέννησα!..

Κυρία Μαρτίνη : — Ὀχτὼ χρόνια στάθηκα δίπλα του, σὰν τὴν πιὸ τρυφερὴ μαννούλα, τ' ἀγάπησα βαθειά. Ἐαγρύπνησα στὶς ἀρρώστιες του, περνώντας νύχτες ἀφάνταστρου μαρτύριου, χάρηκα στὶς χαρές του, παίζοντας καὶ γελώντας μαζί του σὰν παιδί, προσπάθησα νὰ διώξω μακριά του ὅλες τὶς μικρὲς παιδιάτικες στενοχώριες . . . Δὲν τὸ γνωρίσατε παρὰ ἐνάμισυ χρόνο δὲν σᾶς ἔδωσε τὴ τρυφερότητα τῆς μικρῆς του καρδιᾶς δὲν πρόφτασε ἴσως-ἴσως νὰ σᾶς φωνάξῃ μὲ τὸ γλυκὸ ὄνομα : μαννούλα. Τί κάνατε σεῖς γι' αὐτό ; . .

Μαριάνθη, μὲ πνιγμένη ἀπ' τὰ δάκρυα φωνή : — Τἄθρεψα μὲ τὸ γάλα μου ! . .

(Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀκούγεται ἕνα πεταχτὸ κομμάτι στὸ γραμμόφωνο καὶ παιδικὰ γέλια. Τὸ γραμμόφωνο ἐξακολουθεῖ νὰ παίζῃ ὡς τὸ τέλος αὐτῆς τῆς σκηνῆς).

Κυρία Μαρτίνη : — Ἀκοῦτε, παίζει, γελάει, τραγουδάει. Καὶ σεῖς, ἀντὶ γιὰ τὴν ξέγνοιαστη, γεμάτη χαρὰ ζωή, ποὺ κάνει ἐδῶ, θέλετε νὰ τὴ ρίξετε στὴ φτώχια στὴ κακομοιριά, στὴν ἔγνοια τῆς καθημερινῆς τροφῆς, στὴ δυστυχία. Θέλετε νὰ τὸ κάνετε ἕνα ἀπ' τ' ἀναρίθμητα δυστυχισμένα πλάσματα, τὰ χλωμά, τὰ καχεκτικά, ποὺ τρυπᾶνε τὰ λεπτά τους δάχτυλα μὲ τὴ βελόνα, ποὺ περνοῦν μιὰ ζωὴ στερημένη ἀπὸ κάθε ἀπόλαυση, ἀπὸ κάθε χαρά. Ἀντὶ γιὰ τὸ παλάτι ποὺ ζεῖ τώρα, θέλετε νὰ τὸ ρίξετε σὲ μιὰ τρώγλη . . .

Μαριάνθη, μ' ἐνθουσιασμό : — Θἄχῃ γιὰ παλάτι τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μαννούλας του, γιὰ γλέντια τὰ φιλιά της. Κι' ὅλη ἡ βαθιὰ κλεισμένη τρυφερότητά μου, θὰ τῆς χτίσῃ τ' ὀνειρευτὸ παλάτι τῆς εὐτυχίας, ποὺ τὸ δικό σας μπροστά του θὰ χάσῃ ὅλη τὴ λάμψη του ! . .

Κυρία Μαρτίνη : — Παρασύρεσθε σὲ ρωμαντικότητες. Δὲ βλέπετε μπροστά σας τὸ χλωμὸ πρόσωπο τῆς πραγματικότητας, δὲ βλέπετε πὼς τὸ σκελετωμένο σας χέρι ἄρχισε κιόλας νὰ χαράξῃ γιὰ τὸ παιδί σας, ἕνα δρόμο γεμάτο ἀγκάθια. Ἀκοῦστε με, δὲ θὰ μετανοιώσετε . . . πεῖτε πὼς δὲν βρήκατε ποτὲ τὴν κόρη σας, πεῖτε πὼς δὲν εἴχατε ποτὲ ἄλλο παιδί, καὶ δὲ θὰ βρεθεῖτε ποτὲ στὴν ἀνάγκη νὰ μετανοιώσετε γι' αὐτὴ τὴ μεγάλη της θυσία . . .

Μαριάνθη : — Μὰ τί μοῦ λέτε, κυρία ; . . Δὲν μπορῶ ἄλλο—ἄχ, κι' αὐτὴ ἡ μουσική. μὰ δὲ θὰ πάψῃ ;—δὲ μπορῶ νὰ συζήτάω μαζί σας. Θέλω νὰ δῶ τὸ παιδί μου, νὰ τοῦ μιλήσω . . . τὸ θέλω ! Νὰ τοῦ τὰ ποῦμε ὅλα-ὅλα, κι' ἂς ἀποφασίσῃ αὐτό. Καὶ τότε θὰ δοῦμε ἂν θὰ προτιμήσῃ τὸ παλάτι μὲ τὴ ψεύτικη μητέρα, ἢ τὴν καλύβα μὲ τὴν μαννούλα του ! . . —Μελπομένη ! . .

Κυρία Μαρτίνη : — Ὄχι ! . . ὄχι ! . . σωπᾶστε. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ, δὲν πρέπει νὰ μάθῃ ποτέ, ποτέ . . .

Μαριάνθη, μ' ἕνα ψεύτικο γέλιο : — Ὥστε φοβόσαστε λοιπόν ; . . φοβόσαστε ! . . Δὲν τολμᾶτε νὰ μετρηθῆτε μαζί μου. Δὲν τολμᾶτε ἐσεῖς ἡ μεγάλη κυρία νἄχετε γι' ἀντίπαλο, στὴν ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ, τὴ φτωχή, τὴ δύστυχη μοδιστρούλα . . . Ἔ, λοιπὸν ὄχι ! . . Θὰ τὸ μάθῃ . . . Μενούλα ! . .

(Τὸ γραμμόφωνο παύει).

Κυρία Μαρτίνη, μὲ τρόμο : — Σωπᾶστε ! . .

ΣΚΗΝΗ Ζ'

ΟΙ ΙΔΙΕΣ, ΕΛΕΝΗ, ὕστερα ΜΠΕΛΙΝΑ καὶ ΕΡΑΤΩ

[Ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ βάθους προβάλλει ἡ Ἑλένη ἕνα χλωμό, καχεκτικὸ κοριτσάκι μὲ πονεμένη ἔκφραση. Φοράει σκούρα ποδιὰ μπαλωμένη, φαίνεται πολὺ ντροπαλό. Στέκεται ἀναποφάσιστη στὴν πόρτα.]

Ἑλένη : — Ἀ ἐδῶ εἶσαι, μητέρα ; . .

(Ἡ Μαριάνθη, μόλις τὴ βλέπει, πέφτει ἀποκαμωμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα. Στὴν ἀρχὴ τὴν κοιτάζει ἐκστατικά, μὲ μάτια σὰ γυαλένια, λὲς καὶ τὴ βλέπει γιὰ πρώτη φορά. Ὕστερα, σκεπάζοντας μὲ τὰ χέρια τὸ πρόσωπό της, ξεσπάει σὲ λυγμούς).

Κυρία Μαρτίνη, θριαμβευτικά : — Νά, τὸ φάσμα τῆς Μπελίνας ὕστερα ἀπὸ ἕνα-δύο χρόνια ! νὰ πῶς θέλετε νὰ τὴν καταντήσετε μὲ τὴ στοργή σας ! . .

Μαριάνθη, τρέμοντας : — Κυρία, σωπᾶστε, εἶστε σκληρὴ . . . (κλαίει).

Ἑλένη, τρέχει στὴ μητέρα της, τὴν ἀγκαλιάζει : — Τί ἔπαθες ; μητέρα, τί ἔπαθες ; τ' εἶναι, τ' εἶναι, πές μου . . .

Κυρία Μαρτίνη : — Θέλετε ἀκόμα νὰ τὴ φωνάξουμε, θέλετε ἀκόμα νὰ τῆς τὰ ποῦμε ὅλα-ὅλα . . . γιὰ νὰ διαλέξῃ ; Θέλετε νὰ τῆς κάνετε αὐτὸ τὸ τρομερὸ κακό ; . .

Μαριάνθη, σηκώνεται μὲ μιὰ μεγάλη ἀπόφαση, χλωμή, μὰ δυνατή, ὑπέρωχη . . . Ρίχνει πρῶτα μιὰ πονεμένη ματιὰ στὴν Ἑλένη, ποὺ τὴν κοιτάζῃ σὰ χαμένη δίχως νὰ μπορῇ ἀκόμα νὰ καταλάβῃ : — Κυρία ὄχι ! . . πῆρα τὴν ἀπόφασή μου ! . . Γιὰ τὴ δική της εὐτυχία . . . γιὰ τὸ καλό της. Σᾶς ἀφίνω τὸ παιδί μου . . . (Ξανακάθεται στὴ πολυθρόνα μ' ἕνα λυγμό).

Κυρία Μαρτίνη, μὲ μιὰ λάμψη χαρᾶς : — Ὦ σᾶς εὐχαριστῶ . . . (σκύβει καὶ τὴ φιλάει).

Μαριάνθη : — Κυρία, θὰ μ' ἀφήσετε ἄμως νὰ τὴ δῶ, ἀκόμα μιὰ φορά, νὰ τὴ φιλήσω.

Κυρία Μαρτίνη, ψιθυριστά : — Φοβᾶμαι . . .

Μαριάνθη : — Θἄμαι δυνατή, ἔννοια σας, μὴ φοβᾶστε τίποτα Ἐρατώ ! (Μπαίνει ἡ Ἐρατώ).

Φώναξε τὴ Μπελίνα ! Βλέπετε, κυρία, τῆς ἀφήνω καὶ τἔνομα ποὺ σεῖς τῆς δώσατε . . .

(Ἡ Ἐρατὼ συμβουλεύεται μὲ τὰ μάτια τὴν κ. Μαρτίνη καὶ φεύγει· ἡ Ἑλένη τὴν παρακολουθεῖ, καὶ κοιτάζει ἀπὸ κεῖ ποὺ ἔφυγε ἡ Ἐρατώ, μὲ μιὰ μεγάλη συγκίνηση ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπο. Μιὰ λιγόλεπτη βαρειὰ σιγή.)

. . . . . .

(Μπαίνει ἡ Μπελίνα, ζωηρή, γελαστή, εὔθυμη).

Μπελίνα, στὴ Μαριάνθη : — Ἄ, τί καλά ! Δὲν ἔχετε πιὰ τίποτα, μοῦ εἶπε ἡ Ἐρατώ ! Μόνο τί χλωμὴ ποὺ εἴσθε, καὶ σύ, μαμμά, πῶς εἶσαι ἔτσι . . . πῶς φοβήθηκες ἔ ; . . (κοιτάζει τὴν Ἑλένη). Τὸ κοριτσάκι σας εἶναι ; . . (Ἡ Ἑλένη, πολὺ χλωμή, κάτι θέλει νὰ πῇ μὰ δὲν τολμάει. Ἡ Μαριάνθη κοιτάζει πότε τόνα της παιδί, πότε τ' ἄλλο, μιὰ πάλη γίνεται μέσα της. Κάνει ν' ἀγκαλιάσῃ τὴ Μπελίνα μὰ κρατιέται . . .) Θά . . . Θά . . . θἄθελα . . .

Κυρία Μαρτίνη, τὴ διακόπτει : — Μπελίνα ! Ἡ κυρία Μαριάνθη ἔπαθε μιὰ μεγάλη ἀδιαθεσία, δὲν μπορεῖ νὰ σοῦ τελειώσῃ σήμερα τὸ κοστούμι σου. Θὰ τὸ πάρῃ νὰ στὸ ἑτοιμάσῃ σπίτι της. (δίνει στὴ Μαριάνθη τὸ κοστουμάκι, πολὺ σιγά, ὥστε νὰ τῆν ἀκούῃ μόνο αὐτή) κρατεῖστε το . . . γιὰ ἀνάμνηση. (Στὴ Μπελίνα. Πρὶν φύγει ἡ κ. Μαριάνθη, θέλει νὰ σὲ φιλήσῃ . . . Φίλησέ την καὶ σύ . . .

Μπελίνα : — Μὰ εὐχαρίστως. (Τὴν ἀγκαλιάζει πρόθυμα, φιλιῶνται σφιχτά) — Ἄ μὰ φτάνει πιὰ ἔ ; . . (γελάει).

(Ἡ Ἑλένη σὰν τώρα μόλις νὰ καταλαβαίνῃ ἐντελῶς, βάζει μιὰ φωνή) : Μητέρα ! . .

Μαριάνθη, μὲ βαρειὰ συντριμμένη φωνή, φιλώντας ἄλλη μιὰ φορὰ τὴ Μπελίνα). — Ἀντίο, παιδί μου ! . .

(Παίρνει τὴν Ἑλένη, ποὺ γυρίζει κάθε τόσο ἁπλώνοντας τὰ χέρια στὴ Μπελίνα, καὶ φεύγουν σιγὰ-σιγά, ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ βάθους).

Μπελίνα, τρέχει στὴν κ. Μαρτίνη καὶ τὴν ἀγκαλιάζει. Μὲ μιὰ τρεμούλα στὴ φωνή, καὶ μιὰ μεγάλη ἀπορία].

— Τί περίεργη ράφτρα, ἔ μαμμά ; . .

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΜΕΡΙΔΙΟ

Ἕνας ἔμπορος εἶχε δυὸ γιούς. Ὁ πρῶτος ἦταν ὁ ἀγαπητὸς τοῦ πατέρα. Σ' αὐτὸν ἤθελε ν' ἀφήσῃ ὅλη τὴν περιουσία του.

Ἡ μητέρα λυπήθηκε τὸ δεύτερο γιό της καὶ παρακάλεσε τὸν ἄντρα της νὰ μὴν πῇ τίποτε στὰ παιδιὰ πρὶν νὰ περάσῃ λίγος καιρός. Ἤθελε νὰ βρῇ κανένα τρόπο γιὰ νὰ μὴν ἀδικηθῇ ὁ δεύτερός της γιός.

Ὁ ἔμπορος ἄκουσε τὴν παράκλησι τῆς γυναίκας του καὶ δὲν ἐφανέρωσε τίποτε στὰ παιδιά του.

Μιὰ μέρα ποὺ ἡ μητέρα, καθισμένη στὸ παράθυρο, ἔκλαιγε, ἕνας καλόγερος πλησίασε καὶ τὴ ρώτησε τί ἔχει.

— Πῶς νὰ μὴν κλαίω ; ἀποκρίθηκε ἐκείνη. Ἀγαπῶ ἴσα καὶ τὰ δυὸ μου παιδιά, μὰ ὁ πατέρας τους θέλει νὰ δώσῃ ὅλη τὴν περιουσία του στὸν πρῶτο του γιὸ κεὶ τίποτε στὸ δεύτερο. Παρακάλεσα τὸν ἄντρα μου νὰ μὴν εἰπῇ ἀκόμα τίποτε στὰ παιδιά. Ἴσως βρῶ κανέναν τρόπο νὰ βοηθήσω τὸ δεύτερο. Δὲν ἔχω δικά μου χρήματα καὶ δὲν ξέρω τί νὰ κάνω γιὰ νὰ ἐμποδίσω τὴν ἀδικία.

— Δὲν εἶναι δύσκολο, εἶπε ὁ καλόγερος. Πήγαινε νὰ πῇς στοὺς γιούς σου ὅτι μόνον ὁ πρῶτος θὰ κληρονομήσῃ τὴν περιουσία καὶ ὅτι ὁ δεύτερος δὲν θὰ πάρῃ τίποτε. Θὰ ἰδῇς μιὰ μέρα νὰ ἔχουν καὶ οἱ δυὸ τους τὰ ἴσα.

Ὅταν τὸ δεύτερο παιδὶ ἔμαθε πὼς δὲν ἔχει νὰ περιμένῃ τίποτε, ἔφυγε στὰ ξένα κι' ἔμαθε τέχνες κι' ἐπιστήμες.

Ὁ πρῶτος γιὸς ἔζησε κοντὰ στὸν πατέρα του χωρὶς νὰ μάθῃ τίποτε. Γιατὶ νὰ κοπιάσῃ ; Ἤξερε πὼς μιὰ μέρα θὰ ἦταν πλούσιος.

Ἄμα ὁ πατέρας του πέθανε, ὁ πρῶτος γιὸς δὲν ἤξερε νὰ κάνῃ τίποτε καὶ σπατάλησε τὰ πλούτη του.

Ὁ δεύτερος εἶχε μάθει στὰ ξένα πὼς πλουτίζουν κι' ἔγινε πλούσιος.

(Τολστοΐ) ΖΩΗ Σ. ΦΡΑΓΓΟΥ

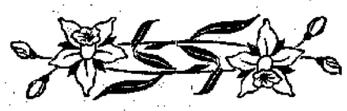

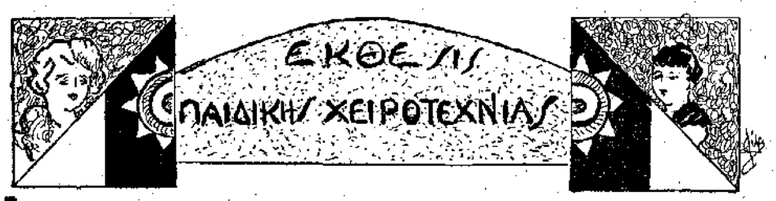

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΝΙΑ — ΣΚΙΤΣΑ ΤΗΣ ΛΙΛΑΝΤΑΣ

Ένα απογευματάκι τῆς ἑβδομάδας τοῦ Πάσχα — θάταν τρεισήμισυ-τέσσερις ἡ ὥρα — ἄκουσα ἕνα δυνατὸ κτύπημα στὴν πόρτα, ποὺ μ' ἔκανε νὰ πεταχτῶ τρομαγμένος ἀπ' τὴν πολυθρόνα ὅπου μὲ εἶχε πάρει γιὰ λίγο ὁ ὕπνος... λάθος, λάθος σβύστε το, — ἀπ' τὸ τραπέζι ὅπου ἐργαζόμουν μὲ ζῆλο γιὰ τὴν Κυριακή.

— Ἐμπρός! φώναξα. Ποιὸς μὲ ἀνησυχεῖ στὴν ἐργασία μου;

Ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ παρουσιάστηκαν μπροστά μου ἡ κυρὰ-Μάρθα καὶ οἱ ἀδελφές μου δλες, ἀπὸ τῆς πρεσβυτέρας μέχρι τῆς νεωτέρας, ἑτοιμες, στολισμένες καὶ συγυρισμένες γιὰ ἔξω.

— Ἐ! ἔκανα ἔκπληκτος. Γιὰ ποῦ μὲ τὸ καλό; Τί σημαίνει αὐτὴ ἡ... Μετανάστευσις τῶν Ἐθνῶν;

— Πᾶμε στὴν Παιδικὴ Ἔκθεση! φώναξαν δλες μ' ἕνα στόμα.

— Τί!!; Στὴν Παιδικὴ Ἔκθεση; Τί θὰ πῆ αὐτό; Ἀπὸ πότε ἄρχισαν νὰ βγάζουν καὶ τὰ καϊμένα τὰ παιδάκια στὶς ἐκθέσεις σὰ νὰ ἦταν εἰκόνες ἢ... κηπουρικὰ προϊόντα;

— Ἀνανία μου, μοῦ φαίνεται πὼς κοιμᾶσαι ἀκόμη, ἔκανε μὲ συμπόνια ἡ Ἀγάπη. Γιὰ ρίξε λίγο νεράκι στὰ μάτια σου νὰ ξυπνήσῃς. Ὅταν λέμε «Παιδικὴ Ἔκθεσις» δὲν ἐννοοῦμε ἔκθεση ὅπου ἐκθέτουν παιδιά, ἀλλὰ ἔκθεση ὅπου τὰ ἴδια ἐκθέτουν τὰ χειροτεχνήματά τους. Νά, ἰδές.

Καὶ μοῦβαλε μπρὸς στὰ μάτια μου μιὰ μεγάλη ὡραία κάρτα ποὺ ἔγραφε αὐτὰ τὰ λόγια:

«Οἱ μαθηταὶ τῆς Ἀνατολικῆς περιφερείας τῶν Ἀθηνῶν προσκαλοῦν τὴν ἀγαπητή τους Διάπλαση καὶ τὸ σπιτικό της νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν ἔκθεση τῶν χειροτεχνημάτων τους, στὸ Μέγαρον Μετοχικοῦ Ταμείου».

— Κική! Διλή! Φιφή! φώναξα. Τὸ καπέλλο μου! Τὸ μπαστούνι μου! ἐμπρός, πᾶμε! Πάμε γρήγορα!

— Τί ἔπαθες; ἔκανε ἡ Ἀγάπη γελώντας. Γιατί σ' ἔπασε τέτοια βία;

— Τί λές; Τὰ παιδιὰ κάνουν ἔκθεση ἐδῶ στὴν Ἀθήνα γιὰ πρώτη φορά, καὶ μᾶς προσκαλοῦν κιόλας νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦμε, καὶ νὰ μὴ βιαστῶ; Ἐμπρός, πᾶμε!

Στὴν αἴθουσα τῆς Ἐκθέσεως εἶχα μιὰ ἀπογοήτευση. Εἶχα τὴν ἰδέα πὼς θἄβρισκα ἐκεῖ παιδιά, δηλ. τοὺς ἐκθέτες τοὺς ἴδιους ποὺ θὰ μᾶς ἔδειχναν καὶ θὰ μᾶς ἐξηγοῦσαν τὰ ἔργα τους· μ' ἀντὶ γι' αὐτά, εἶδα μπροστά μου σεβάσμιους καὶ σοβαροὺς δασκάλους καὶ συμπαθητικὲς διδασκάλισσες, — ὅλους ἐνθουσιασμένους γιὰ τὴν ἐπίσκεψή μας καὶ πρόθυμους νὰ μᾶς δείξουν ὅλα τὰ ἐκθέματα, — ἀλλὰ παιδὶ κανένα! Σὲ λίγο ὅμως σκέφθηκα: Τί θέση θὰ εἶχαν τὰ παιδιὰ ἐδῶ μέσα; Ἐκεῖνα ἔβαλαν τὴ φαντασία τους, τὴν ἐργασία τους καὶ τὸ γοῦστο τους, καὶ ἑτοίμασαν ὅλα αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράγματα ποὺ βλέπουμε, καὶ τὰ παρέδωκαν στοὺς δασκάλους τους. Αὐτῶν εἶναι τώρα δουλειὰ νὰ μᾶς τὰ δείξουν, νὰ μᾶς τὰ ἐξηγήσουν καὶ νὰ μᾶς μιλήσουν γιὰ κείνους ποὺ τὰ ἔκαναν. Τὰ παιδιὰ ἔχουν τὸ σχολεῖο τους καὶ πρέπει νὰ βρίσκονται ἐκεῖ.

— Ἀνανία, Ἀνανία, ἔλα δῶ νὰ ἰδῆς!

Ἀπὸ τὶς σκέψεις μου μ' ἔβγαλαν οἱ φωνὲς τῶν ἀδελφῶν μου. Στεκόνταν ἐκθαμβες μπροστὰ σὲ ἕνα ξύλινο ντουλαπάκι κούκλας — μὲ διπλὸ καθρέφτη μάλιστα — ἕνα θαυμάσιο ἐργόχειρο ξυλοκοπτικῆς, ἀξιοθαύμαστο γιὰ τὴν ἐφαρμογή του καὶ γιὰ τὴν προσοχὴ ποὺ ἦταν καμωμένο. Καὶ ἄλλα παρόμοια χειροτεχνήματα στόλιζαν ὅλο τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς ἐκθέσεως. Καδρονῆκες, κουτάκια, καθρέφτες, ἔπιπλα γιὰ κούκλες, καμωμένα ὅλα ἀπὸ ξύλο κομμένο μὲ τὸ πριονάκι σὲ λεπτότατα σχέδια. Βέβαια ἡ φαντασία τῶν παιδιῶν δὲν ἐργάσθηκε σ' αὐτὰ τὰ πράγματα, γιατὶ τὰ σχέδια τοὺς δόθηκαν ἕτοιμα· ἀλλὰ πόση προσοχὴ καὶ πόσος κόπος ἀπαιτήθηκε γιὰ νὰ γίνουν ὅλα τόσο τέλεια.

Τὸ Σχολεῖο (*Ἀντώνης Τασούλης*, τάξη Ϛ', Σχολὴ Γ'.)

Ἐνῶ ἐγὼ καὶ οἱ μικρότερές μου ἀδελφὲς θαυμάζαμε αὐτὰ τὰ ἐκθέματα, οἱ μεγαλύτερες καὶ ἡ κυρὰ-Μάρθα περιεργαζόνταν τὰ διάφορα κεντημένα ἀσπρόρρουχα, τὶς δαντέλλες, τὰ μαντηλάκια καὶ τὰ λοιπὰ ποὺ στολίζουν τὸ διπλανὸ τμῆμα.

— Γιὰ φαντάσου, γιὰ φαντάσου, ἔκανε ἡ κυρὰ-Μάρθα μὲ θαυμασμό. Ὅλα αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράγματα τὰ ἔχουν κάνει παιδιὰ ἀπὸ ὀκτὼ ὡς δώδεκα τὸ πολὺ ἐτῶν! Καλὰ τὸ λέω ἐγὼ πὼς τώρα τὰ παιδιὰ γεννιοῦνται μαθημένα!

Μὰ μὴ νομίσετε πὼς ὅλοι οἱ μαθητὲς εἶναι... κορίτσια καὶ κάνουν μόνο ἐργόχειρα; Εἶναι πολλοὶ κι' ἐκεῖνοι ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὶς «καλὲς τέχνες», τὴ γλυπτικὴ καὶ τὴ ζωγραφική, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ μικρούλικα τῆς Α' Δημοτικοῦ καὶ τελειώνοντας στοὺς μεγάλους μαθητὲς τῆς Ϛ'. Βλέπει κανεὶς ἐκεῖ ἀντίγραφα ἢ καὶ ἔργα τῆς φαντασίας τῶν παιδιῶν. Μὰ ὁμολογῶ πὼς κι' ἀπὸ τὰ πιὸ τέλεια ἀντίγραφα, μ' ἄρεσαν περισσότερο, ἢ μᾶλλον μοῦκαναν περισσότερο γοῦστο τὰ πρωτότυπα ἔργα μερικῶν μικρῶν. Ἕνας ἔχει ζωγραφίσει τὴ γατίτσα του, ἕνας ἄλλος ἕνα ἄλογο μὲ κάτι σπινθηροβόλα μάτια καὶ μιὰ χαίτη ποὺ ἀνεμίζει στὸν ἄνεμο, σωστὸ ἄτι ἑτοιμο γιὰ τὴ μάχη. Καὶ τὶ καράβια καὶ καμό! Στόλος ὁλόκληρος! Ἕνα ἄλλο παιδὶ πάλι ἔχει παραστήσει τὸ Πάσχα στὴν ἐξοχή: Μπροστὰ στὸ σπίτι, στὸ περιβόλι, ψήνεται τ' ἀρνί, δυὸ παιδιὰ τσουγγρίζουν τ' αὐγά τους, ἄλλοι ἑτοιμάζουν τὸ κοκορέτσι!

Καμμιὰ φορὰ ὡστόσο, καὶ ἡ φαντασία τῶν παιδιῶν γελιέται. Μέσα σ' ἕνα ψαθόπλεκτο πανεράκι ἦταν μερικὰ φροῦτα ἀπὸ παστελίνη, βαμμένα ἔτσι ποὺ νὰ φαίνωνται σὰ φυσικά. Μπανάνες, μῆλα, λεμόνια. Ἔμοιαζαν πραγματικὰ σὰν ἀληθινὰ καὶ τὸ πιὸ ἀξιοθαύμαστο ἦταν πὼς εἶχαν γίνει ἀπὸ μνήμης, δηλαδὴ δίχως νἄχουν τὰ παιδιὰ τὰ πρότυπα μπροστά τους. Μέσα σ' αὐτὰ ἦταν κι' ἕνα καρύδι. Εἶχε τὸ σχῆμα τοῦ καρυδιοῦ καὶ τὸ χρῶμα τοῦ καρυδιοῦ, μὰ ἀντὶ νὰ ἔχῃ χαρακιές, ὅπως κάθε ἀληθινὸ καρύδι, εἶχε... τρύπες σὰ νὰ ἦταν ἀμύγδαλο! Ὁ μικρὸς μαθητάκος ποὺ τὸ ἔκανε, εἶχε μπερδέψει τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο. Ἔπιασα στὰ χέρια μου καὶ τὸ διπλανὸ ἀμύγδαλο γιὰ νὰ ἰδῶ μήπως εἶχε χαρακιὲς σὰν καρύδι, ἀλλ' αὐτὸ ἦταν καμωμένο ὅπως πρέπει.

Νὰ τώρα καὶ ἡ ἀπροσεξία κατὰ τὴν ὥρα τοῦ μαθήματος... ἀμειδομένη! Πώ, πώ, θὰ πῆτε, γίνεται ἕνα τέτοιο πρᾶγμα; Καὶ ὅμως νὰ ποὺ ἔγινε. Ἕνας μικρὸς μαθητής, ὅταν ἔκαναν ἀριθμητική, ἀντὶ νὰ προσέχῃ στὸ μάθημά του, τὴν

ὥρα ποὺ παρέδιδε ὁ δάσκαλος, καθόταν καὶ σκάλιζε ἐπάνω σὲ μαλτέζικη πλάκα — τὶς πλάκες αὐτὲς μὲ τὶς ὁποῖες στρώνουν τὶς ταράτσες — ἕνα ἔργο τῆς φαντασίας του. Καμμιὰ γελοιογραφία τοῦ δασκάλου του, θὰ πῆτε, ὅπως κάνουν μερικὰ κακὰ παιδιά... Ὄχι, ὄχι. Ἐσκάλιζε τὴν Ἀκρόπολη ἀπὸ μνήμης! Μὰ τὸ γλυπτικό του αὐτὸ ἔργο ἦταν τόσο πετυχημένο καὶ μὲ τέτοιο γοῦστο καμωμένο, ποὺ ναί μὲν τιμώρησαν τὸν μαθητὴ γιατὶ δὲν πρόσεχε στὴν ὥρα τοῦ μαθήματος, ἀλλὰ τὸ ἔργο τοῦ γλύπτη

Τὸ Τζαμὶ (*Σουλτάνα Χρ. Μηλίτση*, Β' Δημ. Σχολεῖο Καλλιθέας).

τὸ βρῆκαν ἄξιο νὰ μπῆ στὴν ἔκθεση. Νὰ τώρα κι' ἕνας ἄλλος γλύπτης, μὲ πραγματικὸ τάλαντο, ποὺ ἂν δὲν ἔβλεπε κανεὶς τὰ ἔργα του σὲ σχολικὴ ἔκθεση, δὲν θὰ πίστευε ποτὲ πὼς ἔγιναν ἀπὸ παιδί. Αὐτοῦ ἀξίζει τὸ ὄνομα νὰ περάσῃ στὴν ἀθανασία. Λέγεται Ἰωάννης Μαργαρίτης, κι' ἔχει κάνει δυὸ ἀντίγραφα ἀπὸ ἀρχαῖα ἀνάγλυφα ἐπάνω σὲ πλάκα μαλτέζικη, ποὺ εἶναι πραγματικὰ ἀξιοθαύμαστα. Τὸ ἕνα εἶναι ἕνα κεφάλι τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τἄλλο πάλι κεφάλι, κάποιου θεοῦ πιστεύω. Ἀντίγραφα βέβαια, τί ζωντανὰ ὅμως, τί καλλιτεχνικά! Ἀ, δίχως ἄλλο ὁ μικρὸς Μαργαρίτης, ἂν ἐξακολουθήσῃ ἔτσι καὶ ἐπιδοθῆ στὴν γλυπτική, θὰ κάνῃ μιὰ μέρα καὶ μονάχος του ἔκθεση.

Νὰ τώρα καὶ μιὰ ἄλλη ἐργασία ὄχι τόσο καλλιτεχνικὴ ὅσο διδακτικὴ καὶ ὠφέλιμη. Εἶναι οἱ ἀνάγλυφοι ἢ ἔκτυποι χάρτες. Χάρτες καμωμένοι ἀπὸ πηλὸ ἢ παστελίνη, στοὺς ὁποίους ἔχουν ἀποδοθεῖ ὅλες οἱ ἀνωμαλίες τοῦ ἐδάφους, τὰ βουνά, οἱ λίμνες, οἱ κοῖτες τῶν ποταμῶν. Ἕνας τέτοιος μεγάλος χάρτης τῆς Ἑλλάδος ἔχει γίνει μὲ ὁμαδικὴ ἐργασία δεκαεπτὰ μαθητῶν. Εἶναι μάλιστα καὶ χρωματισμένος. Τὰ βουνὰ κοκκινωπά, οἱ πεδιάδες ἀνοικτότερες, οἱ θάλασσες γαλανές. Πῶς μπορεῖ τώρα καθένας ἀπὸ τοὺς μαθητὲς αὐτοὺς νὰ μὴ θυμᾶται κάθε γωνιὰ τῆς πατρίδας του, ἀφοῦ... τὴν ἔπλασε μόνος του;

Τώρα ὅμως ἐρχόμαστε στὴν πιὸ διασκεδαστικὴ γωνιὰ τῆς ἐκθέσεως, στὸ τμῆμα ὅπου τὰ παιδιὰ ἐργάστηκαν σὰν ἀληθινὰ παιδιὰ κι' ἔκαναν πράγματα προωρισμένα γιὰ τὸν δικό τους κόσμο: Παιχνίδια παιδικά. Στὰ ἄλλα τμήματα μᾶς ἔδειξαν τὰ παιδιὰ τί μποροῦν νὰ καταφέρουν ὅταν καταπιάνονται μὲ ἄλλα ποὺ τὰ κάνουν οἱ μεγάλοι, καὶ ποὺ προορίζονται γιὰ τοὺς ἴδιους τοὺς μεγάλους, καὶ τὰ κατάφεραν στ' ἀλήθεια πολὺ καλά. Ἐδῶ ὅμως ἔβαλαν στοὺς μεγάλους πραγματικῶς τὰ γυαλιά. Μὲ τὰ πιὸ περιορισμένα μέσα, τὰ περισσότερα μὲ ἁπλὸ καρτόνι — κατόρθωσαν νὰ κάνουν συνθέσεις ὁλόκληρες. Νὰ ἕνας καροτσέρης μὲ τὸ κάρρο του, φορτωμένο κάτι ἄσπρα σακκιὰ — ἀλεύρια θἄναι δίχως ἄλλο — μὲ τὸ ζωηρὸ ἀλογάκι του, νὰ κι' ἕνα ἄλλο κάρρο. Αὐτὸ δηλαδὴ σοῦστα φορτωμένη μὲ λαχανικά. Ἀπὸ ἕνα καλάθι μάλιστα ξεπροβάλλει καὶ μιὰ πατατούλα — ἀληθινή. Ὁ μανάβης ὁ ἴδιος στέκεται δίπλα καὶ ζυγίζει στὸ καντάρι του κάτι λαχανικά — ἡ Κική μὲ διαβεβαίωσε πὼς εἶναι ραδίκια, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ πάρω ὅρκο — γιὰ μιὰ ὑπηρέτρια ποὺ βγῆκε μὲ τὸ καλάθι της νὰ ψωνίσῃ. Νὰ καὶ τὸ «μάθημα τῆς γυμναστικῆς». Οἱ μαθήτριες — χαρτονένιες δλες — μὲ τὶς μπλὲ ποδίτσες τους καὶ τὰ γιακαδάκια τους, γυμνάζονται σύμφωνα μὲ τὰ προστάγματα τῆς δασκάλισσας τους: Ἕν-δυό! Ἕν-δυό! Κι' ὅλα αὐτὰ εἶναι ἔργα ἑνὸς μικροῦ.

Τὸν ζηλεύω! Τί τὰ θέλει τὰ ἀγοραστὰ παιχνίδια τὴν στιγμὴ ποὺ μόνος του μπορεῖ νὰ φτιάνῃ πολὺ ὡραιότερα, καὶ μάλιστα σύμφωνα μὲ τὸ γοῦστο του!

Νὰ τώρα καὶ μιὰ μικρὴ ἀρχιτέκτων, ἡ Σουλτάνα Μηλίτση. Ὁ πατέρας της εἶναι ἀρχιτέκτων πραγματικὸς καὶ ἡ κόρη του φαίνεται πὼς ἔχει κληρονομήσει τὴν πατρικὴ φλέβα. Ἀντὶ γιὰ ὁ,τιδήποτε ἄλλο παιχνίδι ἔχει κάνει ἀπὸ καρτόνι ἕνα σπίτι κι' ἕνα τζαμί. Τζαμί; θὰ ἀπορήσετε; Μὰ βέβαια, ἡ Σουλτάνα κατάγεται ἀπὸ μέρη τουρκοκρατούμενα κι' ὅσο κι' ἂν βρίσκεται τώρα μακριά, ἡ ἀνάμνηση τῆς πατρίδας της μένει μέσα της ἀκοίμητη κι' ἐκδηλώνεται στὸ παιχνιδάκι ποὺ ἔκανε σύμφωνα μὲ τὴ φαντασία της. Μὰ τί ὡραῖο ὅμως ποὺ εἶναι τὸ τζαμί της! Δῆτε το καὶ σεῖς, γιὰ νὰ πάρετε μιὰ ἰδέα. Μὰ ὡστόσο θἄταν ἀλλοιώτικο ἂν τὸ βλέπατε ὅπως εἶναι μὲ τὴν μολυβένια του σκεπή, μὲ τὸ χρυσό του μισοφέγγαρο καὶ μὲ τὶς καλλιτεχνικὲς πορτίτσες του.

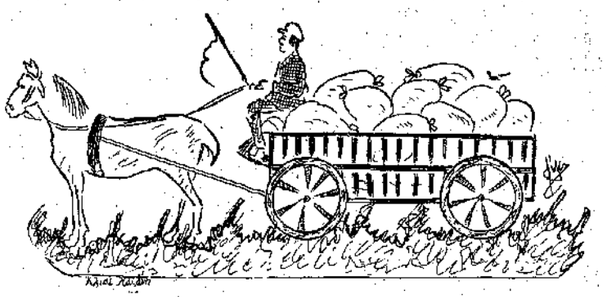

Ὁ Ἀλευρᾶς (*Παν. Ζαρωτιάδης*, Α' Δημ. Σχολεῖο Καλλιθέας).

Τὸ στολίδι ὅμως τοῦ τμήματος αὐτοῦ εἶναι τὸ «σχολεῖο» τοῦ Α. Τασούλη. Τὰ θρανία εἶναι καμωμένα στὴν ἐντέλεια ἀπὸ χαρτόνι χρωματιστό· ἡ ἕδρα, ὁ μαυροπίνακας, τίποτε δὲν λείπει. Ἀμ' ὁ δάσκαλος τί σοῦ λέει; Μὲ τὰ γυαλάκια του, μὲ τὴ βελάδα του, μὲ τὸν χάρακα στὸ χέρι! Καὶ οἱ μαθητές, καθισμένοι δυὸ-δυὸ στὰ θρανία, πῶς προσέχουν! Μόνο ἕνας ἔχει γύρεῖ στὸ θρανίο του κι' ἔχει ἀποκοιμηθεῖ. Μὰ μὲ τὸ δίκιο του ὁ καϊμένος. Πῶς μπορεῖ ν' ἀνθέξει σ' ἕνα μάθημα ποὺ κρατάει τόσες μέρες δίχως διακοπή; Καὶ σιδερένιος νἄταν, δὲ θ' ἀντέχε. Ὄχι ὅταν εἶναι κούκλα καμωμένη ἀπὸ πανί!

Ἕν' ἄλλο τμῆμα ποὺ προκάλεσε τὸ θαυμασμό μας, εἶναι τὸ ἀνθοκομικό. Ἕνα πλῆθος γλάστρες μὲ τὰ πιὸ πολυποίκιλα λουλούδια στολίζουν τὴν Ἔκθεση: ζουμπούλια, κάλες, κρίνοι, σπαράγγια, τουλίπες. Ὅλα φυτεμμένα ἀπὸ τὰ παιδιά, καλλιεργημένα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἴδια, παρακολουθημένα στὴν ἀνάπτυξή καὶ στὴν ἄνθησή τους μὲ τὴ μεγαλύτερη προσοχὴ καὶ ἀγάπη.

— Δὲν ξέρω ποιὰ ἀπ' τὰ παιδιὰ αὐτὰ θὰ γίνουν καλλιτέχνες, μοῦ ἔλεγε ἡ Ἀγάπη. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ ξέρω εἶναι, ὅτι ἐκεῖνα ποὺ καλλιέργησαν αὐτὰ τὰ λουλούδια, θὰ γίνουν ἄνθρωποι καλαίσθητοι κι' εὐγενικοί. Ἀρκεῖ νὰ περιποιηθῆ κανεὶς ἕνα λουλούδι, γιὰ λίγον καιρό, γιὰ νὰ αἰσθανθῆ τὸν ἑαυτό του πὼς ἐξευγενίζεται.

Καὶ τώρα τί νὰ πρωτοπεριγράψω; Τὰ ἀμέτρητα ὁμορφοκεντημένα μαξιλάρια ποὺ στόλιζαν ὁλόκληρο τὸ ἐπάνω πάτωμα τῆς ἐκθέσεως; («Ἐδῶ νὰ σ' εἶχα νὰ παίζαμε μαξιλαροπόλεμο καὶ σοῦλεγα γώ!» εἶπε ἡ Κική στὴ Φιφή). Τὰ χειροτεχνήματα τῆς χαρτοπλεκτικῆς; Τὶς κάρτ-ποστάλ μὲ ζωγραφιὲς καμωμένες ἀπὸ γραμματόσημα, θαύματα λεπτότητος, ὑπομονῆς καὶ ἐφευρετικότητος; Τὰ ἀπειράριθμα καλαθάκια καὶ τόσα ἄλλα ὡραιότατα ἐργόχειρα;

Μὰ κι' ἕνα ὁλόκληρο φύλλο Διαπλάσεως

νὰ εἶχα στὴ διάθεσή μου, πάλι δὲν θὰ μ' ἔφθανε. Ἕνα μόνο θ' ἀναφέρω. Τὰ ἔργα τῆς μικρούλας Π. Μιχαηλίδου. Δὲν ξέρω σὲ ποιὰ κατηγορία ἀνήκουν κι' ἂν λέγονται «χαρτοκοπτική» ἢ «χαρτοζωγραφική» μὰ εἶναι σιλουέττες ζωγραφισμένες ἐπάνω σὲ χαρτί. Καὶ τὰ φορέματά τους εἶναι ἀπὸ ἄλλο χαρτὶ κατσαρό, κολλημένο ἐπάνω ἔτσι ὥστε νὰ σχηματίζει τὴ φούστα σὲ σχῆμα κρινολίνου, τὰ μανίκια κτλ.Μὲ τὶ τέχνη ὅμως καμωμένα, μὲ τὶ καλαισθησία! Δὲν ξέρω, μπορεῖ ἡ μικρὴ Μιχαηλίδου νὰ μὴ γίνῃ κάμμιὰ μεγάλη καλλιτέχνις σὰ μεγαλώσῃ. Θὰ γίνῃ ὅμως μιὰ νέα ποὺ θὰ ξέρῃ νὰ στολίζῃ τὸ σπίτι της μὲ γοῦστο καὶ θὰ ἔχῃ τὴν ἀντίληψη τοῦ ὡραίου. Κι' αὐτὸ εἶναι κάτι.

***

Τὸ βράδυ, στὸν ὕπνο μου, εἶδα ἕνα παράξενο ὄνειρο. Εἶδα πῶς ἤμουν, λέει, μικρὸς καὶ ἐπρόκειτο νὰ πάω στὸ σχολεῖο. Ἔννοιωθα μεγάλη ἀγωνία, γιατὶ συλλογιζόμουν τὴ βέργα τοῦ δασκάλου, τὰ «βα, βε, βι, βο, βυ», τὴν ὀρθοστασία στὴ γωνιὰ καὶ τὰ παρεπόμενα. Μὰ τὸ σχολεῖο ποὺ πῆγα ἦταν ἐντελῶς ἀλλοιώτικο. Ἕνα πλῆθος ξανθὰ καὶ καστανὰ κεφαλάκια, σκυφτὰ στὰ θρανία τους, ἐργαζόνταν μὲ ζῆλο, ἀλλὰ κουβεντιάζοντας κιόλας καὶ γελῶντας καμμιὰ φορά. Ἄλλα ζωγράφιζαν, ἄλλα ἔπλεκαν, ἄλλα ἐσκάλιζαν ξύλα καὶ πέτρες. Ὅλη ἡ τάξη ἔμοιαζε μὲ μιὰ κυψέλη ποὺ βομβοῦσε εὔθυμα. Οἱ δάσκαλοι γελαστοὶ πηγαινοέρχονταν, συμβούλευαν τὰ παιδιά, τὰ βοηθοῦσαν. Οὔτε βέργα ἔβλεπα πουθενά, οὔτε τίποτ' ἀπ' ὅ,τι φοβόμουν. Κάθησα δίπλα σ' ἕνα παιδὶ καὶ τὸ ρώτησα ψιθυριστά:

— Τί κάνετε αὐτοῦ;

— Δουλεύουμε, εἶπε τὸ παιδί, εἴμαστε στὸ μάθημα τῆς χειροτεχνίας. Οἱ δάσκαλοί μας μᾶς δείχνουν πῶς πρέπει νὰ δουλεύουμε κι' ὕστερα εἴμαστε ἐλεύθεροι νὰ κάνουμε ὅ,τι μᾶς ἀρέσει.

— Καὶ δὲν σᾶς δέρνει ὁ δάσκαλος, ἄμα δὲν γίνει ὅπως τὸ θέλει αὐτός;

Τὸ παιδὶ ἄρχισε τὰ γέλια καὶ μαζὶ μ' αὐτὸ γέλασε ὅλη ἡ τάξη.

— Τί λές! ἔκαναν ὅλοι. Ὁ δάσκαλος εἶναι ὁ καλύτερός μας φίλος!

Ἐπάνω σ' αὐτὸ ξύπνησα. Καὶ τὸ πρῶτο ποὺ συλλογίστηκα ἦταν:

—Ἄχ, δὲν ἦταν νάμουν ἕνας μικρὸς μαθητὴς τῆς σημερινῆς ἐποχῆς!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΙΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀλλὰ συλλογίστηκα ὅτι τώρα ὁ Στίρφορθ πιὰ θὰ εἶχε πάρει τὸ ἀπολυτήριό του καὶ δὲν θὰ ἦταν μαθητὴς τῆς Σχολῆς Σάλεμ.

Ἐκίνησα λοιπόν, τὴν ὥρα ποὺ οἱ παλιοὶ μου συμμαθητές θὰ ξυπνοῦσαν καὶ θἄκαναν τὴν τουαλέττα τους, καὶ ξεκίνησα γιὰ τὸ δρόμο, ποὺ μοῦ εἶπαν πῶς ἔβγαζε στὸ Δοῦβρο.

Ἦταν Κυριακή. Στὸ δρόμο ἄκουγα τὶς καμπάνες ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες ποὺ χτυποῦσαν, συναντοῦσα ἀνθρώπους ποὺ πήγαιναν στὴ λειτουργία, καὶ πέρασα κι' ἀπὸ δυὸ-τρεῖς ἐκκλησίες τὴν ὥρα ποὺ λειτουργοῦσαν. Ἄκουγα τοὺς ψαλμούς, δίχως νὰ σταθῶ ἢ νὰ μπῶ μέσα.

Ἐκείνη ἡ γιορτινὴ ἡσυχία καὶ χαρά, ποὺ σκορπίζεται πάντα τὴν Κυριακή, βασίλευε παντοῦ, καὶ μόνο μέσα στὴ δική μου τὴν καρδιὰ δὲν ἔμπαινε.

Τὴν ἡμέρα αὐτὴ πέρασα ἕνα διάστημα ἀπὸ ἐννιὰ λεῦγες κι' ἤμουν ἀλήθεια φοβερὰ ἐξαντλημένος. Βράδυ-βράδυ, θυμᾶμαι πῶς πέρασα τὸ γεφύρι, τοῦ Ρότσεστερ, κι' ἔτρωγα τὸ ξεροκόμματο, ποὺ εἶχα φυλαγμένο γιὰ βραδυνό.

Ποῦ καὶ ποῦ συναντοῦσα, σπίτια, μ' ἐπιγραφές, ὅτι μποροῦσε κανεὶς νὰ περάσει ἐκεῖ τὴ νύχτα του μὲ μικρὴ πληρωμή· ἀλλὰ δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ ξοδέψω τὶς λίγες μου δεκάρες καὶ ἄλλωστε φοβόμαν καὶ τὶς ὄψοπτες μορφὲς τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἔβλεπα ἐκεῖ μέσα.

Ἔτσι λοιπὸν ζήτησα ἄσυλο μονάχα ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὅπως κἀὶ τὸ προηγούμενο βράδυ, κι' ἔφτασα στὸ Τσάταμ,ὅπου τρύπωσα πίσω ἀπ' ἕνα παλιὸ ὀχύρωμα καὶ χώθηκα κάτω ἀπ' ἕνα παλιὸ κανόνι. Ὁ φρουρὸς ποὺ φύλαγε βάρδια, βημάτιζε πάνω-κάτω κι' ἐγὼ τὸν θεωροῦσα σὰν προστάτη κι' ἀποκοιμήθηκα ἥσυχος μὲ τὴ συντροφιά του, ἂν καὶ ἤξερα ὅτι δὲν ὑποπτευόταν τὴν παρουσία μου, καθὼς δὲν τὴν ὑποπτευόνταν κι' οἱ συμμαθητές μου χθὲς τὴ νύχτα, στὴ Σχολὴ Σάλεμ.

Ὅταν ξύπνησα, τὸ κορμί μου πονοῦσε τόσο πολὺ καὶ ἤμουν τόσο ζαλισμένος ἀπὸ τὶς σάλπιγγες καὶ τὰ ταμπούρλα, ποὺ χτυποῦσαν ὁλόγυρά μου, (εἶχα κοιμηθεῖ, βλέπετε, κοντὰ σὲ στρατῶνα) ὥστε σκέφθηκα ὅτι ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲν θὰ κατάφερνα νὰ κάμω οὔτε βῆμα

Κατέβηκα λοιπὸν ἕνα πλάγιο στενὸ δρόμο, ἀποφασισμένος νὰ μὴν ἀσχοληθῶ μὲ τίποτ' ἄλλο ἐκείνη τὴν ἡμέρα,ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πούλημα τοῦ σακκακιοῦ μου.

Κι' ἀληθινὰ ὁ τόπος ἦταν πολὺ κατάλληλος. Παντοῦ ἦταν παλαιοπῶλες καὶ στέκονταν ὅλοι ὄρθιοι στὶς πόρτες τους, περιμένοντας τοὺς πελάτες. Μὰ μερικοὶ εἶχαν κρεμασμένες στὰ τζαμωτά τους κάτι στολὲς ἀξιωματικῶν μὲ χρυσὲς ἐπωμίδες, κι' ὅταν ἐγὼ εἶδα τόσο γυαλιστερὰ πράγματα, ἔχασα ὅλο τὸ θάρρος μου καὶ τριγύριζα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, χωρὶς νὰ τολμῶ νὰ παρουσιάσω τὸ φτωχό μου σακκάκι γιὰ πούλημα.

Βρῆκα ὅμως πιὸ κάτω καὶ μαγαζάκια φτωχικότερα, ποὺ πουλοῦσαν παλιὲς στολὲς γιὰ ναῦτες. Ἕνα μάλιστα, στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου, μοῦ φάνηκε τὸ καταλληλότερο. Ἦταν γεμᾶτο ἀπὸ παλιὰ ροῦχα, πλιτσοτούφεκα, κούνιες γιὰ μωρά, σκούφους ναυτικούς, καὶ πανέρια γεμᾶτα ἀναρίθμητα σκουριασμένα κλειδιά, τόσα, ποὺ ἔλεγα πῶς θὰ ἦταν ἀρκετὰ γιὰ ν' ἀνοίξουν ὅλες τὶς πόρτες τοῦ κόσμου.

Κατέβηκα μερικὰ σκαλιὰ κι' ἡ καρδιά μου χτυποῦσε, καθὼς τρύπωσα στὸ μισοσκόταδο τοῦ μαγαζιοῦ. Ταράχτηκα ὅμως ἀκόμη περισσότερο, ὅταν ἕνας φριχτὸς γέρος μὲ μακριὰ γενειάδα, πετάχτηκε ξαφνικὰ ἀπὸ τὴ σπηλιά του καὶ μ' ἄρπαξε ἀπὸ τὰ μαλλιά!

— Τί θέλεις!; φώναξε ὁ γέρος μ' ἄγρια φωνή. Ἄχ, ποδαράκια μου! Τί γυρεύεις, ἔ;! Ἄχ χεράκια μου! Πές μου τί γυρεύεις, μωρέ; Ἄχ, ὤχ, Γκού, γκού!!

Μ' ἔπιασε τέτοια τρομάρα μ' αὐτὸ τὸ «Γκού, γκού!», ποὺ ἔμοιαζε σὰ φωνὴ ἀπὸ κάποιο ἄγνωστο ζῶο, ὥστε δὲν μπόρεσα νἀποκριθῶ τίποτα, γιατὶ ἡ μιλιά μου εἶχε σταθεῖ μέσα στὸ λαρύγγι μου. Ἄχ, ἂς μποροῦσα νὰ τὄβαζα στὰ πόδια μονομιᾶς καὶ νὰ φύγω, νὰ φύγω, δίχως νὰ σταθῶ ποτέ!

Μὰ ὁ γέρος μὲ κρατοῦσε πάντα ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ φώναξε πάλι:

— Τί θέλεις, ὤχ! Ποδαράκια μου, ποδαράκια μου! Μίλα, τί γυρεύεις, ἔ; Ὤχ, χεράκια μου! Γκού! Γκού! Ὤώχ!

Καὶ τὸ «ὤχ!» τὸ φώναζε τόσο δυνατά, ποὺ εἶπα πῶς θὰ τοῦ πεταχτοῦν τὰ μάτια του ἀπ' τὶς κόχες τους.

—Ἤθελα νὰ σᾶς ρωτήσω, ἀποκρίθηκα τρέμοντας, ἂν θέλετε ν' ἀγοράσετε ἕνα σακκάκι.

—Ὤχ, γιὰ νὰ τὸ ἰδῶ τὸ σακκάκι! εἶπε ὁ γέρος. Ὤχ, τὰ ποδαράκια μου! Δεῖξε μου τὸ σακκάκι.

Ἄφισε τότε τὰ μαλλιά μου, καὶ μὲ τὰ τρεμάμενα χέρια του, ποὺ ἔμοιαζαν σὰν νύχια ἁρπαχτικοῦ πουλιοῦ, στερέωσε στὴ μύτη του ἕνα ζευγάρι γυαλιά, ποὺ ἔκαναν τὰ μάτια του νὰ φαίνονται πιὸ κόκκινα.

— Καὶ πόσα γυρεύεις γι' αὐτὸ τὸ σακκάκι; Ἔ; Γκού! Γκού! Πόσα γυρεύεις;

— Τρία σελλίνια! ἀπάντησα ἐγὼ μαζεύοντας ὅλο μου τὸ θάρρος.

—Ὤχ, ὤχ! Ποδαράκια μου! Γκού! Γκού! Γκού! Ὄχι, ὄχ! Δυὸ σελλίνια! Γκού! Γκού!

Κάθε φορὰ ποὔκανε αὐτὸ τὸ ἀπαίσιο «Γκού!» μ' ἔπιανε τρεμοῦλα καὶ κοίταξα νὰ τελειώσω τὸ γρηγορώτερο τὸ παζάρεμα, γιὰ νὰ φύγω καὶ νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὰ νύχια του.

—Ἔστω, εἶπα, δέχομαι δυὸ σελλίνια!

—Ὤχ, ὤχ, ποδαράκια μου, χεράκια μου! φώναξε πάλι πετιώντας τὸ σακκάκι μου πάνω στὸ τραπέζι Δρόμο, δρόμο! Γκού! Γκού! Ἔβγα ἔξω, ἔξω ἀπ' τὸ μαγαζί! Μὴ ζητᾶς λεφτά! Ἔλα νὰ κάνουμε καλύτερα μιὰ τράμπα

Τέτοια ἀπελπισία δὲ μ' εἶχε πιάσει ποτὲ στὴ ζωή μου. Τόλμησα ὡστόσο νὰ τοῦ πῶ ὅτι εἶχα ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα κι' ὅτι κάθε ἄλλο ἀντάλλαγμα θὰ μοῦ ἦταν περιττό. Μποροῦσα ὅμως νὰ περιμένω στὴν πόρτα, νὰ μοῦ δώσει τὰ λεπτά μου ὅταν θὰ ἤθελε, δίχως νὰ βιαστεῖ.

Βγῆκα λοιπὸν ἀπὸ τὸ μαγαζί, καὶ κάθησα σὲ μιὰ σκοτεινὴ ἄκρη. Ἡ ὥρα πέρασε, ὁ ἥλιος ἤρθε κι' ἔφεξε στὴ γωνιά μου, ὕστερα χάθηκε πάλι, κι' ἐγὼ περίμενα πάντα τὰ λεφτά μου.

Φαντάζομαι ὅτι κανένας ἀπὸ τοὺς παλαιοπῶλες δὲ θα ἦταν τόσο παλαβὸς καὶ τόσο μεθύστακας, ὅσο ἐκεῖνος ὁ γέρος. Τὸν ἤξεραν ὅλοι ἐκεῖ τριγύρω κι' ἔλεγαν ὅτι εἶχε πουλήσει τὴν ψυχή του στὸ διάβολο, καὶ τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς ὁρμοῦσαν κάθε τόσο μέσα στὸ μαγαζί του καὶ τὸν κορόϊδευαν φωνάζοντας:

— Τὰ λεφτά σου! τὰ λεφτά σου! Γέρο, ὁ Σατανᾶς γυρεύει τὰ λεφτά σου!

—Ἔξω ἀπὸ δῶ, γκού, γκού!.. φώναζε ὁ γέρος. Δὲν ἔχω λεφτά! Δὲν ἔχω οὔτε δεκάρα!

—Ἔλα τώρα, μπάρμπα, φέρε τὸ χρυσάφι ποὺ σοῦδωσε ὁ διάβολος ὅταν τοῦ πούλησες τὴν ψυχή σου. Ψάξε κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα σου καὶ φέρ' το νὰ τὸ δοῦμε.

Οἱ φωνὲς αὐτὲς ἐξερέθιζαν τόσο πολὺ τὸ γέρο, ὥστε ὁρμοῦσε πάνω στὰ παιδιὰ καὶ τὰ μάτια του πετοῦσαν σπίθες. Ἄχ, καὶ νἄπιανε κανένα στὰ χέρια του! Μποροῦσε νὰ τὸ ξεσχίσῃ τὰ θεριὸ λυσσασμένο.

Τὸ χειρότερο ἦταν ὅτι τὰ παιδιὰ μὲ πέρασαν καὶ μένα γιὰ ὑπάλληλο τοῦ καταστήματος, ἐπειδὴ μ' ἔβλεπαν νὰ κάθομαι ἐκεῖ τόσες ὧρες καὶ νὰ μὴν τὸ κουνῶ, καὶ ἄρχισαν νὰ μὲ βρίζουν καὶ νὰ μοῦ πετοῦν πέτρες ὅλη τὴ μέρα.

Ὁ γέρος μ' ἔπιασε πάλι ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ προσπάθησε νὰ μὲ καταφέρῃ νὰ δεχθῶ ἄλλο ἀντάλλαγμα ἀντὶ γιὰ χρήματα. Μοῦδειξε ἕνα δίχτυ γιὰ ψάρεμα, ὕστερα ἕνα παλιὸ βιολί, ἕνα τρίκωχο καπέλλο κι' ἕνα φλάουτο. Μὰ ἐγὼ δὲ δέχτηκα κανέν' ἀπ' αὐτὰ τ' ἀνταλλάγματα κι' ἐξακολουθοῦσα νὰ κάθουμαι στὴν πόρτα καὶ νὰ περιμένω τὰ λεφτά μου. Ἄρχισα νὰ τὸν παρακαλῶ, μὲ δάκρυα στὰ μάτια, νὰ μοῦ δώσῃ πίσω τὸ σακκάκι μου, ἐπιτέλους, νὰ φύγω.

Στὰ τελευταῖα, ὁ γέρος ἄρχισε νὰ μὲ πληρώνῃ, πεντάρα πεντάρα, καὶ πέρασαν δυὸ ὁλάκερες ὧρες, ὥς που νὰ συμπληρωθῇ ἕνα σελλίνι.

—Ὤχ, ποδαράκια μου! ἄρχισε νὰ φωνάζῃ τότε, γουρλώνοντας τὰ μάτια. Γκού, γκού! Σοῦ φτάνουν ἄλλες δυὸ πέννες;

— Δὲν μπορῶ, κύριε, τοῦ ἀπάντησα. Θὰ πεθάνω τῆς πείνας.

—Ὤχ, ποδαράκια μου, χεράκια μου! Τρεῖς πέννες! Γκού!

— Δὲ θἄκανα παζάρια, κύριε, ἀποκρίθηκα καὶ πάλι. Ἀλλὰ μοῦ χρειάζονται αὐτὰ τὰ λεφτά, νὰ πάρω ψωμί.

— Γκού! Γκού! Γκου! Γκού! (Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγράψω τὸν τρομαχτικὸ ἦχο ποὺ ἔβγαινε ἀπ' τὸ λαρύγγι του.) Νὰ σοῦ δώσω τέσσερις πέννες, ξεκουμπίζεσαι νὰ φύγῃς;

Ἤμουν τόσο ἐξαντλημένος καὶ τόσο ἀπελπισμένος, ὥστε, τρέμοντας λιγάκι ἀπ' τὸ φόβο μου, πῆρα τὰ λεφτὰ ἀπὸ τ' ἁρπαχτικά του χέρια κι' ἔφυγ' ἀπ' τὸ μαγαζί του, λίγο πρὶν βασιλέψῃ ὁ ἥλιος, πεινασμένος καὶ διψασμένος ὅσο ποτὲ ἄλλοτε στὴ ζωή μου. Ἔδοδεψα ὅμως ἕξη σολδιὰ καὶ ἔφαγα κάπως καλά. Ὕστερα ξεκίνησα μὲ θάρρος καὶ πέρασα ἕξη ὁλάκερες λεῦγες, ὥς ποὺ νὰ μὲ βρῇ ἡ νύχτα.

Βρῆκα ἄσυλο πλάϊ σ' ἕνα δεμάτι ἄχυρα καὶ κοιμήθηκα ἐκεῖ βαθιά, ἀφοῦ ἔπλυνα σ' ἕνα ρυάκι τὰ πόδια μου, ποὺ μὲ πονοῦσαν ἀπ' τὸ πολὺ περπάτημα, καὶ τὰ τύλιξα μὲ δροσερὰ φύλλα.

Ὅταν ξεκίνησα πάλι τ' ἄλλο πρωΐ, εἶδα τοὺς κάμπους γεμάτους βλάστηση καὶ σκέφθηκα, σὰν ἁπλοϊκὸ παιδάκι ποὺ ἤμουν, ὅτι τὴ νύχτα θὰ κοιμόμουν ὡραῖα καὶ μαλακὰ πάνω στὴ χλόη.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη εἶχα καὶ μερικὰ συναπαντήματα, ποὺ μὲ γέμισαν φόβο. Ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, ποὺ περνοῦσαν ἀπ' τὸ δρόμο, εἶδα μερικοὺς μὲ ἄγρια ἔκφραση, ποὺ μὲ κοίταζαν μὲ ὄψοπτες ματιές. Ἐμένα μοῦ κοβόταν ἡ πνοὴ ὥς που νὰ τοὺς προσπεράσω. Τότε γύριζαν καὶ μὲ φώναζαν: «Ἔ, σύ, μικρέ, ποῦ πᾶς;». Ἐγὼ τότε τὄβαζα στὰ πόδια καὶ κεῖνοι μὲ πετροβολοῦσαν καὶ φώναζαν: «Στάσου καὶ νὰ ἰδεῖς!».

Θυμᾶμαι πιὸ πολὺ ἕναν γύφτο, μὲ τὸ πρόσωπο καὶ τὰ χέρια μαυρισμένα, ποὺ μὲ κοίταξε ἄγρια καὶ μοῦ φώναξε δυνατά:

—Ἔλα δῶ, ἐσύ!

Ἤμουν τόσο φοβισμένος, ὥστε σταμάτησα καὶ γύρισα πρὸς τὸ μέρος του.

—Ὅταν σοῦ μιλᾶνε, νἄρχεσαι ἀμέσως, εἶπε ἐκεῖνος. Ἀλλοιῶς σὲ σκοτώνω στὸν τόπο.

Ἀποφάσισα κι' ἐγὼ νὰ τὸν πλησιάσω. Μαζί του ἦταν μιὰ γυναίκα, ἡ γυναίκα τοῦ γύφτου, μὲ τὸ κεφάλι δεμένο.

— Ποῦ πᾶς; εἶπε ὁ γύφτος, πιάνοντας μὲ τὸ μαυρισμένο του χέρι τὴν ἄκρη ἀπὸ τὸ πουκάμισό μου (σακκάκι δὲν φοροῦσα).

— Πάω στὸ Δοῦβρο, εἶπα.

—Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; ρώτησε πάλι, στρίβοντας τὸ πουκάμισό μου γύρω στὸ χέρι του, γιὰ νἀναι πιὸ σίγουρος πῶς δὲ θὰ τοῦφευγα.

—Ἔρχομαι ἀπ' τὸ Λονδῖνο.

— Καὶ τί γυρεύεις; Μήπως εἶσαι κανένας λωποδυτάκος;

—Ὄχι.

—Ἀ, δὲν τὸ παραδέχεσαι; Πὲς ἄλλη φορὰ «ὄχι» καὶ σοῦ τὸ σπάζω τὸ κεφάλι

Ἔκανε μὲ τὸ χέρι πῶς θὰ μὲ χτυποῦσε, κι' ὕστερα μὲ κοίταξε ἀπ' τὴν κορφὴ ὥς τὰ νύχια.

—Ἔχεις παράδες γιὰ μιὰ μπύρα; ρώτησε. Ἂν ἔχεις, δόσ' τους ἐδῶ, πρὶν σοῦ τοὺς πάρω μὲ τὸ ζόρι.

Θἄδινα ἀμέσως τὶς λιγοστὲς δεκάρες μου, ἂν δὲ συναντοῦσα τὴ ματιὰ τῆς γυναίκας, ποὺ μοῦκανε νόημα σὰ νὰ μοῦλεγε: «Μὴν τοῦ δώσῃς!» Αὐτὸ μοῦ δωσε θάρρος κι' ἀπάντησα:

— Εἶμαι φτωχοδάκι, δὲν ἔχω διάλου λεφτά.

— Τί ἔκαμες, λέει; φώναξε ὁ γύφτος καὶ μὲ κοίταξε τόσο ἄγρια, ὥστε γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισα πῶς εἶχε δεῖ τὰ χρήματά μου ἀνάμεσα ἀπ' τὴν τσέπη μου.

— Κύριε... ψιθύρισα ἐγὼ σαστισμένος.

— Τί θὰ πῇ αὐτό; Γιατὶ φορᾶς τὴ μεταξωτὴ γραβάτα τοῦ πατέρα μου; Βγάλ' την ἀμέσως!

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ 20ΟΥ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ

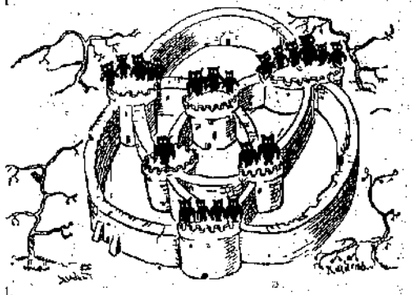

Ὑπάρχουν τρεῖς πύργοι (α', β', γ') ἐπάνω, σχεδὸν στὴν ἴδια γραμμή· δυὸ στὴ μέση (δ', ε') κι' ἕνας ἀπὸ κάτω (ς'). Ἀπ' αὐτούς, στὸν α' κουρνιάζουν 5 κουκουβάγιες, στὸν β' 3, στὸν γ' 6, στὸν δ' 1, στὸν ε' 2 καὶ στὸν ς' 4. Τὸ ὅλον 21.—Ὁ πρῶτος κύκλος, ὁ ἐπάνω, περιλαμβάνει τοὺς πύργους α' (5), δ' (1), ε' (2) καὶ γ' (6)=14 κουκουβάγιες. Ὁ δεύτερος κύκλος (ἀριστερά) περιλαμβάνει α' (5), ς' (4), ε' (2) καὶ β' (3) = 14 κουκουβάγιες. Τέλος ὁ τρίτος κύκλος (δεξιὰ) περιλαμβάνει τοὺς πύργους β'(3),δ'(1),ς'(4)καὶ γ'(6)=14 κουκουβάγιες.

Ὁ *Νάρκισσος* ἐμοίρασε τὶς 21 κουκουβάγιες ὡς ἑξῆς: α' (3), β' (4), γ' (3), δ' (4), ε' (4) καὶ ς' (3). Ἀλλ' αὐτὴ ἡ λύση δὲν εἶναι σωστή..,

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΘΗΝΑ ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΗ

Κάτω απ' τον άσπρο πέπλο της
που λές τη σαβανώνει,
φέγγει η 'Αθήνα ολόλευκη
απ' το πολύ το χιόνι.

Η θεία πόλη των θεών,
η ξακουσμένη 'Αθήνα
φορεί, σα νύφη, κάτασπρη
γυρλάντα από άσπρα κρίνα.

Διαβατικές ανταύγειες,
χρυσές και σμαραγδένιες,
περνάν απάνω στα βουνά
και λάμψεις διαμαντένιες.

Και στις κορφές ολόγυρα
του 'Υμηττού στεφάνι
από λευκ' άνθη λεμονιάς
τ' ωραίο χιόνι κάνει.

Αύγη Ρόδου

ΤΥΠΟΙ

Τώρα, στο μικρό σχολειό που βρίσκομαι, έχω γνωρίσει πολλούς τύπους μαθητών· κάθε μαθητής έχει το δικό του. Αυτοί όμως που μου κάνουν πιο πολλή εντύπωση, είναι πρώτα : ο ά-διάφορος. Σηκώνεται στο μάθημα, πολλές φορές τυχαίνει να μη ξέρη λέξη· άλλα δεν τον νοιάζει· ζεί το γόνατό του κι' εκείνο κατεβάζει ένα σώρο ιδέες, γιατί βέβαια είναι κοντά το πρώτο θρανίο, κι' έτσι καθώς σκύβει, τοῦ ψιθυρίζουν όλο τ' μάθημα.

Λέει νά πούμε ιστορία· δεν τον πειράζει εκείνη την ώρα ν' αφίση το μάθημα στη μέση, και ν' αρχίση νά γελά, τελειώνοντας με γέλια και νεύματα την μισοτελειωμένη ιστορία πούχε με τ' δι-πλανό του.

Τελειώνει το μάθημα· ή μακαριότης είναι ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του· ίσως είπε γιά δέκα, ίσως και γιά μηδέν, πενταρα δεν γαλίζεται γι' αυτό.

Ολωσδιόλου αντίθετος τοῦ ά-διαφόρου, είναι ο ύπερ τ' δέον ενδιαφερόμενος : λέει το μάθημα και τον βλέπεις νά τρέμη, γιατί ίσως φοβᾶται μήπως ξεχάσει την παρακάτω λέξη τοῦ βιβλίου κι' αλίμονό του αν το πάθη αυτό· ψιθυρίζει όλο το μάθημα, μα στέκεται αδύνατο νά βρῆ την ξεχασμένη λέξη και δεν εξακολουθεί, παρά αν βρεθῆ κανένας χριστιανός από κάτω, νά τοῦ την ψιθυρίση· καθίζει κάτω πάντοτε συνοφρωμένος, γιατί εξάπαντος σ' κάθε μάθημα τυχαίνει νά ξεχάση μιά λέξη, κι' αυτό τον κάνει νά μην είναι διόλου εὐχαριστημένος με τον εαυτό του.

Άλλος τύπος είναι ο ξύπνος, αλλ' άμελής. Όταν σηκωθῆ πάνω κοιτάζει τον καθηγητή κατάματα γιά νά τοῦ πάρη καμμιά λέξη· όταν τοῦ την πάρη, είναι σωσμένος: ἢ θά θυμηθῆ κάτι απ' την παράδοση, ἢ μόνος του θαρχίση νά την ποικίλη μ' ό,τι τοῦ καπνίσει· είναι Μαθηματικά, κι' ακούει απ' τον καθηγητή κάς αυτή ἡ γωνία είναι ίση μ' εκείνη, και τότε αρχίζει κι' εκείνος με το «τούτη κι' εκείνη», και κατορθώνει ν' αποδεικνύη το θεώρημα, πότε με θυμό τοῦ καθηγητοῦ, πότε με γέλια, γιατί απ' το τούτη κι' εκείνη πού τοῦ ψάλλει, καταλαβαίνει πώς είναι ά-διόβαστος.

Και τέλος είναι ο πολύ ζωηρός: Όλη την ώρα δεν έχει ησυχία. Πάντα κάποιον θέλει νά πειράζη και πότε τσιμπᾶ τον ένα, και πότε κολλᾶ χαρτιά στην πλάτη τοῦ άλλου. Ακόμη κι' ὅταν σηκωθῆ στο μάθημα, αὐτή είναι ἡ δουλειά του, και πολλές φορές σάν βυθισθῆ ὁ καθηγητής δεν τόχει τίποτε νάρχίσει νά χορεύη τσάρλεστον.

Αὐτοί είναι οἱ κυριώτεροι τύποι· έχει ακόμα πολλούς, μα θᾶθελα ὁλόκληρες σελίδες γιά νά τοὺς περιγράψω.

Δροσοστάλαχτη

Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Κάθε χρόνο ἔβλεπε τὸ μικρὸ πουλάκι ν' ἀδειάζη ὁ τόπος ἀπὸ τ' ἄλλα τὰ πουλιά, κι' ἡ καρδιά του γέμιζε ἀπελπισιὰ στὴ σκέψη ἑνὸς ἀκόμη ἤρεμου χειμώνα.

Γιατὶ νὰ μὴν ἦταν κι' αὐτὸ σὰν τ' ἄλλα τὰ πουλιά; Γιατὶ δὲν εἶχε φτερὰ δυνατὰ ποὺ ν' ἀνοίγουν, καὶ νὰ πετᾶ σὲ μέρη ποὺ καὶ τὸν χειμώνα εἶναι ἡλιόλουστα;

Ὅταν γύριζαν τὴν ἄνοιξη τὰ χελιδόνια, διηγοῦνταν τὶς ὁμορφιὲς μιᾶς ἄλλης φύσης, ὅπου δὲν χιόνιζε ποτὲ κι' ὅπου μύρια φρούτα στόλιζαν τὰ πάντοτε κατάπρασινα δέντρα.

Κι' αὐτὲς οἱ περιγραφὲς ἦταν γιὰ τὸ μικρὸ πουλὶ σὰν ἕνα δυναμωτικό, κι' αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του ἱκανὸ νὰ περάση ἀπέραντες θάλασσες καὶ ψηλὰ βουνά, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δῆ κι' αὐτὸ ἐκεῖνη τὴν ὡραία γῆ.

Κι' ἔτσι, ἕνα φθινόπωρο, ὅταν τὰ φύλλα τῶν δέντρων ἀρχίνιζαν νὰ κιτρινίζουν καὶ νὰ πέφτουν χάμω, τὸ πουλάκι πῆγε καὶ ρώτησε τὸ γέρο φίλο του τὸν πλάτανο, νὰ τοῦ πῆ ἂν ἤξερε, ποιὸς εἶναι ὁ πιὸ κοντινὸς δρόμος, γιὰ νὰ πάη κανεὶς ἐκεῖπέρα, στὴ χώρα τῶν ὀνείρων.

— Μὴ φύγῃς, εἶπε τὸ γέρικο δέντρο· ἐδῶ, κάτω ἀπὸ τὴ σκιά μου, βρίσκεις τὴ φωλιὰ ποὺ σοῦ χρειάζεται. Ὁ Θεὸς δὲ σ' ἔκανε ταξιδιώτη.

Ἀλλὰ τὸ πουλάκι, κυνηγοῦσε ἕνα ἰδανικό. Ξεκίνησε ἕνα πρωὶ καὶ πέταξε πολλὲς ὧρες, ἀκολουθώντας τὸν ἥλιο. Ἀλλὰ τὴν ἄλλη μέρα, ὁ οὐρανὸς ἦταν μαῦρος ἀπὸ σύννεφα, καὶ τὴν τρίτη μέρα χιόνισε κι' ἄσπρισε ὅλη ἡ γῆ. Ἀλλὰ τὸ πουλάκι ἔβλεπε μιὰ γῆ χρυσὴ μπροστὰ καὶ δὲν τὴν ἔχανε ἀπὸ τὰ μάτια του.

Ἀλλὰ τέλος κουράστηκε κι' ἔπεσε. Τὸ χιόνι τὸ σκέπασε μὲ τ' ἄσπρο σάβανο, ὅπως σκεπάζουν τὸ γενναῖο στρατιώτη, ποὺ πολεμᾶει γιὰ τὸ ἰδανικό του.

Παρμαρωμένος Βασιλιάς

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

— Καλημέρα, κουμπάρα—πᾶμε μιὰ ἐκδρομοῦλα στὴ μεγαλόχαρη Παναγία ν' ἀνάψουμε τὰ κοντήλια; Εἶδα ἀπόψε ἕνα τρομαχτικὸ ὄνειρο γιὰ τὸ μονάκριβο παιδί μου καὶ θέλω νὰ παρακαλέσω τὴ Χάρη της νὰ μοῦ τὸ βγάλη σὲ καλό.

Πρὶν ἀκόμη ἰδεῖ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τὸ παιδάκι της εἶχε χάσει τὸν πατέρα του, κι' ἡ δόλια μάννα του ἔτρεμε καὶ λαχταροῦσε γι' αὐτό.

Σὲ μιὰ ὧρα οἱ καλὲς γειτόνισσες βρέθηκαν στὸ ρημοκκλήσι.

Στὸ ὕψωμα μιᾶς ἄπλας, ποὺ τριγωνικὰ τὴν περιβάλλουν ψηλοὶ λόφοι, κατάφυτοι ἀπὸ πεύκα, σχοῖνα καὶ κουμαριές, εἶναι χτισμένο τὸ κατάλευκο ἐκκλησάκι. Πρὸς τὸ ἐπάνω μέρος, πλούσια βρύση χύνει ἀπὸ δυὸ κρουνοὺς ἄφθονο τὸ νερό της, ἐνῶ πλάϊ ἕνα ρέμα τρέχει ἀστείρευτο σκεπασμένο μὲ πανύψηλους πλατάνους.

Γονατισμένες μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς μεγάλης Παρηγορήτρας, ἀφοῦ ἄναψαν κεριὰ καὶ καντήλια, παρακάλεσαν τὴ Χάρη της μὲ δάκρυα στὰ μάτια, κι' ὕστερα σηκώθηκαν ξαλαφρωμένες. Ἡ βαθειὰ πίστη εἶχε χύσει βάλσαμο παρηγοριᾶς στὴν ψυχή τους.

Κατὰ τὸ μεσημέρι, τὴν ὧρα ποὺ τὰ παιδιὰ σχολνοῦν, φθάνουν κι' οἱ δυὸ σπίτι τους. Πρὶν μποῦνε μέσα, ξεπροβάλλει καὶ τὸ μονάκριβο παιδάκι, ἀπὸ τὸ γύρισμα τοῦ δρόμου, μὲ δεμένο τὸ κεφάλι· ἡ δόλια μάννα βάζει μιὰ φωνή, ἐνῶ τὸ παιδάκι γελαστὸ μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε στὴν ἀγκαλιά της.

— Τίποτα δὲν ἔχω, μαννούλα μου, ἔπεσα ἀπὸ τὴν ψηλὴ σκάλα τοῦ σχολειοῦ μας, μὰ καθόλου δὲν πόνεσα. Κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς χύθηκε λίγο αἷμα ἀπ' τὸ κεφάλι μου.

Ἡ Μεγαλόχαρη εἶχε κάνει τὸ θαῦμα της.

Ὠκεανίς

ΑΝΟΙΞΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟΥΔΑΚΙ

Πέρα, μακριὰ ἀπ' τὴ σκονισμένη πρωτεύουσα, ἕνας ἀσφαλτοστρωμένος δρόμος φέρνει στὸ χωριό. Τ' ἄσπρα του ἀσβεστωμένα σπιτάκια, τὸ ἕνα κοντὰ σ' ἄλλο, κι' ὁλοτρύγυρα ἁπλώνεται ἕνα ἁπαλὸ χνούδι ἀπὸ γρασίδι.

Τὰ προβατάκια σκορπισμένα στὶς πεδιάδες, καὶ τὰ κουδούνια τους μοιάζουν μὲ σιγανοὺς χτύπους καμπάνας.

Μιὰ ἁπαλὴ μυρωδιὰ ξεχειλίζει στὴν καθαρὴ ἀτμόσφαιρα ἀπὸ τὰ λουλούδια, τὶς μαργαρίτες καὶ τὸ βασιλικό, ποὺ στολίζουν τὰ περιβόλια.

Πέρα μακριὰ τὸ φαντωμένο δάσος, γεμάτο ἀπὸ γλυκοτράγουδα πουλιά. Παρακάτω μιὰ λεύκα, μὲ τ' ἀσημένια της φύλλα, νανουρίζει στὸ λεπτὸ ἀγεράκι τὴ μονότονη φύση.

Κοντά της ἕνα ζευγάρι πάπιες μπαινοβγαίνουν στὸ ρυάκι, πλένονται καὶ φλυαροῦν ἀτέλειωτα μεταξύ τους.

Τὸ γάργαρο ποτάμι κυλάει μ' ἕνα ἀδιάκοπο φρρ... φρρ... καὶ πέφτει μὲ θόρυβο στὸν ἀντικρινὸ γκρεμνό. Ὁ ἥλιος χρυσίζει τὸ κάθε τι κι' ἕνα ὁλόδροσο ἀεράκι ζωηρεύει τὴ δουλειά.

Μιὰ χαρά, μιὰ ζωὴ εἶναι γεμάτο τὸ χωριό. Ὁλαχαίρονται τὴ βασίλισσα ἄνοιξη, ὅλα χαμογελοῦν στὸν ἐρχομό της.

Ὡραῖο χωριουδάκι! Πόσο ἤθελα νὰ ζοῦσα τοὺς λίγους αὐτοὺς μῆνες τὴ ζωή μου, μακριὰ ἀπ' τὰ θορυβία, μακριὰ ἀπ' τὴ σκόνη τῆς πόλης!

Μπουμπουλίνα

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΑΕΡΑΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἕνας Μασσαλιώτης πῆγε μὲ τὸ αὐτοκίνητό του νὰ ἐπισκεφθῆ ἕναν φίλο πού καθόταν στὴν Ἰνδοκίνα. Δὲν πέρασαν πολλὰ λεπτὰ καὶ, γιὰ νὰ κερδίση τὸν χαμένο ὡς τώρα καιρό:

— Φαντάσου, φίλε μου, ξεφούρνισε ὁ νιοφερμένος, πὼς τὰ αὐτοκίνητό μου αὐτὸ κατόρθωσε νὰ μὲ φέρη διὰ ξηρᾶς ὡς ἐδῶ χωρὶς νὰ τόχω ξαναφουσκώσει παρὰ στὴ Μασσαλία.

Ἡ ψευτιὰ ἦταν ὑπερβολικά, κι' ὁ ἄλλος, σὰν Μασσαλιώτης κι' αὐτός, ἄρπαξε τὸ πρῶτο μαχαίρι, ποὺ βρῆκε μπροστά του, ἔκοψε ἕνα λάστιχο τοῦ αὐτοκινήτου καὶ κόλλησε τὴ μύτη του ἀπάνω στὴν τρύπα ποὺ ἔκανε.

— Μπρέ, τί κάνεις αὐτοῦ; ρωτᾶ ἔκπληκτος ὁ πρῶτος.

—Ἄφησέ με νὰ ζήσης, φίλε μου· ἀναπνέω ἀέρα ἀπ' τὴ πατρίδα!..

(Ἀπ' τὸ Γαλλικό) *Ἐρείκη*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Φιφὶ ἔχασε τὸ μαντήλι της κι' εἶναι ἀπαρηγόρητη.

— Καὶ δὲ μὲ νοιάζει τόσο γιὰ τὸ μαντήλι, λέει στὴ μαμμά της, ὅσο γιατὶ εἶχα δεμένο κι' ἕναν κόμπο, γιὰ νὰ θυμηθῶ κάτι.

Ἀθῶο Διαβολάκι

***

— Μαμμά!.. μαμμά!.. ἤλθε τρίτος στὸ τρέξιμο, ποὺ τρέξαμε ὅλοι.

— Μπράβο, παιδί μου! Καὶ πόσοι εἴσαστε ποὺ τρέξατε;

— Τρεῖς!..

Ἠλιόλουστη

***

Ἀπορία τῆς Μπεμπέκας:

—Ἀφοῦ, γιαγιά μου, βγάζεις τὰ γυαλιά σου κάθε βράδυ, πῶς βλέπεις τὰ ὄνειρα;

Ἰθώμη

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 30 Ἀπριλίου 1931

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ ἐξετόπισε ἀπ' αὐτὸ τὸ φυλλάδιο τὸν κ. Φαίδωνα. Ἐπρεπε, βλέπετε, νὰ δημοσιευθῆ ὁλόκληρο τὸ ἄρθρο του γιὰ τὴν Πάτμο(!) Ἔκθεση, ποὺ ὁμολογουμένως—καὶ σιγὰ μὴν τὸ πάρη ἀπάνω του—εἶναι χαριτωμένο. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο καὶ τὰ κομμάτια τῆς Συνεργασίας περιορίσθηκαν σὲ μιὰ μόνο σελίδα.

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία προβάλλεται στὸ Ἀττικό, ἀπὸ τὴν περασμένη Δευτέρα, ἡ «Στέλλα Βελλάντη». Χρέωνται γενικὰ ὡς ἡ ὡραιότερη ἑλληνικὴ ταινία, ἐφάμιλλη κατὰ τὴν τέχνη μὲ τὶς εὐρωπαϊκές. Κατὰ τὴ πρώτη, ὅταν, λίγο πρὶν ἀρχίση ἡ προβολή, μπῆκε στὴν αἴθουσα ὁ φωτογράφος, ἔγινε δεκτὸς μὲ ζωηρὰ χειροκροτήματα. Μὰ ἦταν ἐκεῖ καὶ πολλὰ διαπλασόπουλα, κι' αὐτὰ χωρὶς ἄλλο θὰ ἔδρασαν τὸ σύνθημα.

Ὁ κανονισμὸς δὲν παραβαίνεται, *Δυσοχαρτο*. Αὐτοὶ εἶχαν στείλει πολλὰ κομμάτια ἀπὸ καιρὸ καί, γιὰ καθένα ποὺ δημοσιεύόταν, ἔστελναν ἕνα ἀπὸ ἕν' ἄλλο. Πολὺ ὡραῖες αὐτὲς οἱ φωτογραφίες ποὺ μοῦ ἔστειλες καὶ θὰ τὶς δημοσιεύσω στὴ σειρὰ τῶν «Παιδιῶν ἐκ τοῦ φυσικοῦ». Τὰ «ἔπεα πτερόεντα» (φτερωτὰ, πετάνταλόγια) εἶναι τοῦ Ὁμήρου. Ἔτσι ὀνομάζει ὁ ποιητὴς τὴν ἀνθρώπινη ὁμιλία: λόγια ποὺ ἔχουν φτερά, ποὺ πετοῦν, σὰν πουλιὰ ποὺ βγαίνουν ἀπ' τὴ φωλιά τους,—μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι τὰ πουλιὰ-λόγια δὲν ξαναγυρίζουν ποτέ...

Ὁ κ. Φαίδων ἔλαβε τὸ γράμμα σου, *Ροδάνθη*, καὶ σ' εὐχαριστεῖ πολύ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ κατάσταση δὲν μπορεῖ νὰ διορθωθῆ μὲ «φιλανθρωπικὰ ἡμίμετρα» ὅπως λές. Χρειάζεται ριζικώτερη θεραπεία. Ἀλλὰ εἶναι βέβαιο ἐπίσης, ὅτι ἡ θεραπεία αὐτὴ δὲν εἶναι ὁ κομμουνισμός. Ὅταν ἀναγνωρισθῆ ἡ ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς περισσότερους, θὰ βρεθῆ κάποιο ἄλλο μέσο, ἠπιώτερο, λογικώτερο κι' ἀποτελεσματικώτερο. Ὁπωσδήποτε, αὐτὰ δὲν εἶναι ζητήματα γιὰ τὸν κύκλο μας. Τἀναφέρουμε καμμιὰ φορά, γιὰ νὰ τὰ ξέρουν τὰ παιδιὰ καὶ νὰ εἶναι κάπως προετοιμασμένα· ἀλλὰ δὲν μπαίνομε σὲ λεπτομέρειες. Αὐτὲς θὰ τὶς συζητήσουν ἀργότερα, ὅταν θὰ εἶναι σὲ ἄλλους κύκλους καὶ θέλουν τὴν ἡλικία, τὴ γνώση καὶ τὴν πεῖρα ποὺ χρειάζεται.

Ἡ μετάφραση, τῆς *Ἰουδήθ, Κάποιε*, εἶναι σωστή, οὔτε βλέπω τίποτα τὸ παράλογο καὶ τὸ ἀκατάληπτο: Ὁ στρατιώτης θέλει νὰ πῆ ὅτι, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ σκύλος τὸν προσέβαλλε μὲ τὸ στόμα του, μὲ τὸ στόμα τοῦ τουφεκιοῦ του ἔπρεπε νἀμυνθῆ κι' αὐτός. Μόνο ἂν ὁ σκύλος τὸν προσέβαλλε μὲ τὴν οὐρά του—δηλαδὴ ἂν γύριζε ἀνάποδα — μποροῦσε κι' αὐτὸς νὰ γυρίση ἀνάποδα τὸ τουφέκι του καὶ νὰ τὸν χτυπήση μὲ τὸν δι-ποκόπανο. Πολὺ ἁπλή, μὰ καὶ πολὺ ἐξυπνη δικαιολογία σὲ μιὰ ὑπόβαση ἴσως ἀμύνης. Τὸ ποίημα, γιὰ τὸ ὁποῖο ζητεῖς τὴ γνώμη μου, ἔχει ἀτεχνη, βιασμένη στιχουργία—δὲν εἶναι καθόλου *μουσικό*· — ὡς εἰκόνα ὅμως, ὡς παρομοίωση, εἶναι πολὺ καλὸ καὶ θὰ μποροῦσες νὰ τό γράψης κάπως τεχνικώτερα. Μοῦ θυμίζει μάλιστα κάποιο γερμανικό, ποὺ δὲν θυμοῦμαι τώρα τὸν ποιητή του. Μὰ κι' ἐγὼ δὲν σᾶς γνωρίζω προσωπικά, *Σκλάβε Βορειοπειρώτη*, ἐπικοινωνῶ ὅμως μαζί σας ψυχικά, πνευματικά, καὶ σᾶς ἀγαπῶ σὰ νὰ σᾶς γνώριζα. Θέλω νὰ πῶ ὅτι ἡ προσωπική γνωριμία δὲν εἶναι ἀναγκαίτερη γιὰ νὰ συνδεθοῦν δυὸ ἄνθρωποι μὲ τὸ στενώτερο τρόπο. Δὲν λέγω ὅμως πὼς εἶναι κι' ἀδιαφόρου περιττή. Κι' ἀφοῦ τὸ ἐπιθυμῆτε τόσο, κάποτε θὰ δημοσιεύσω καὶ τὶς εἰκόνες μας.

Τὸ *Δεκατρία* (τῆς «Τόμπολας») μοῦ γράφει τὸ ἑξῆς: Ἐπρότεινε σ' ἕνα κορίτσι δεκατριῶν μόλις χρονῶν νὰ γίνη συνδρομήτρια. Τὸ κορίτσι ἀπεκρίθηκε: «Ἐγὼ δὲν εἶμαι *μωρό*, νὰ παίρνω Διάπλαση. Ἐγὼ τώρα παίρνω... .» (Κι' εἶπε τόνομα ἑνὸς σαχλοπεριοδικοῦ γιὰ μεγάλους). «Ἄ, ἔτσι; ἔκαμε τὸ *Δεκατρία*· τότε βέβαια δὲν εἶσαι *μωρό*, ἀλλὰ μὲ τὸ περιοδικὸ ποὺ παίρνεις, θὰ κατανταήσης... *μωρά*!» Ἀπάντηση πληρωμένη.

Ἦταν ἐλεύθερο, *Πληγωμένο Πουλί*, αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο καὶ σοῦ τὸ ἐνέκρινα. Χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀ-πόφασή σου καὶ σοῦ ἔστειλα τὸν Ὁδηγὸ καὶ λουσόχαρτο. Ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψης συχνά.

Καὶ σύ, *Φλόγα*, θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου. Ἄλλο γράμμα σου δὲν θυμοῦμαι νὰ ἔλαβα. Χαίρω ποὺ βρίσκεις «καλὲς τὶς διακοπὲς ἀλλὰ καλὸ καὶ τὸ σχολεῖο». Ἀφοῦ λοιπὸν καὶ τὰ δυὸ εἶναι καλά, δὲν πρέπει νὰ ἐναλλάσσωνται; Μετὰ τὸ σχολεῖο οἱ διακοπές, καὶ μετὰ τὶς διακοπὲς τὸ σχολεῖο. Ναί, εἶναι κι' αὐτὰ τὰ Μαθηματικὰ ποὺ μᾶς τὰ χαλοῦν λιγάκι. Ἀλλὰ τί νὰ γίνη; Χρειάζονται βλέπεις, κι' αὐτά, εἶναι *ἀναγκαῖα*, καί, μᾶς ἀρέσουν· δὲν μᾶς ἀρέσουν, πρέπει νὰ τὰ μαθαίνουμε.

Ἔλαβα τὰ δυὸ πρῶτα φυλλάδια τοῦ περιοδικοῦ «Διαπλασόπουλο», ποὺ τὸ βγάζουν στὴν Ἄνδρο οἱ φίλοι μου *Ἄρης, Ρηγολέτος, Μυροβόλος Ἄνδρος* καὶ *Ἔδγαρ Πόε*. Μοῦ γράφουν ὅτι ὁ σκοπός του εἶναι ἡ διάδοσή μου. Ἀλλὰ στὸ περιοδικὸ δὲν βλέπω νὰ γράφουν τίποτα γιὰ μένα. Ἔκετ, λένε μόνο πὼς ὁ σκοπός του εἶναι ἡ ὑποστήριξη τῆς «παιδικῆς λογοτεχνίας» μὲ τὴ δημοσίευση τῶν ἔργων τῶν συνδρομητῶν του, ποὺ ὅσο μέτρια κι' ἂν εἶναι, λέγει, θὰ διορθώνονται καὶ θὰ δημοσιεύωνται. Κακὸ δὲν εἶναι βέβαια. Οὔτε θὰ πάνε στὴ φυλακὴ τὰ καλά μου παιδιά, ὅπως τὰ φοβερίζουν—ἔτσι τουλάχιστο μοῦ γράφει ὁ *Γκαῖτε* — ἐπειδὴ ἐκδίδουν ἔντυπο χωρὶς τὴν ἄδεια τῆς Ἀστυνομίας. Κινδυνεύουν ὅμως—καὶ χρωστῶ νὰ τοὺς τὸ πῶ σὰ μητέρα - ἄ, νὰ χάσουν περισσότερο καιρὸ ἀπ' ὅσον ἔχουν διαθέσιμο ὡς μαθηταί καὶ ὡς Διαπλασόπουλα· καὶ β', νὰ χάσουν χρήματα ἀπὸ τὴν τσέπη τους ἢ — ἀκόμα χειρότερο—νὰ εἰσπράξουν μερικὲς συνδρομὲς καὶ μὴν νὰ ἔχουν νὰ ἐκδώσουν τὰ φύλλα, ποὺ θὰ τὰ χρωστοῦν ἔτσι στοὺς συνδρομητές. Γιατί καὶ τὸ μικρότερο περιοδικὸ ἔχει τὰ ἔξοδά του. Ὁπωσδήποτε, ὅσο ἔχουν καιρὸ καὶ χρῆμα, ἂς ἐξακολουθήσουν. Ἡ ἀσχολία, τὸ κάτω-κάτω, εἶναι χρήσιμη κι' ἡ διασκέδαση εὐγενική.

Μὲ χαρὰ κι' ἐγώ, *Πενηνταρία* (τῆς «Τόμπολας») διάβασα τὸ πρῶτο σου γράμμα. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ Σύλλογός σας θὰ κάμη πολλά. Παραστικὰ στὴν ἐνεργητικὴ πρόεδρό σας, ποὺ κι' ἀπὸ τὸ κρεβάτι ἀκόμα φροντίζει...

Ναί, *Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά*, μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ὑποστήριξη τῶν παιδιῶν μου ἔζησα 53 χρόνια κι' ἐλπίζω νὰ ζήσω ἀκόμα πολλά. Ὁ κ. Ξενόπουλος σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ τὴν ὡραία αὐτὴ φωτογραφία ἀπὸ τὴν παράσταση τοῦ ἔργου του «Οἱ τέσσερις μπουρνέλλες» στὸ Γυμνάσιό σας. Ὁ Κ. Κ. ποὺ ἔγραψε τὸ ἄρθρο ἐκεῖνο στὴ «Νέα Ἑστία» εἶναι ὁ γνωστὸς ἱστοριοδίφης κ. Κώστας Καιροφύλας.

Πανηγυριτζῆ. σοῦ ἐνέκρινα τὸ ψευδώνυμο καὶ θὰ σοῦ κρίνω τὸ κομμάτι μὲ τὴ σειρά του. Πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα σου, κι' ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ γιὰ ὅσα γράφεις. Θὰ σοῦ συστήσω μόνο νἀνοίξης λίγο τὸ γράφιμό μου. Γράφεις πολὺ στενά, πολὺ πυκνά. Κάνε τὰ γράμματά σου λίγο πιὸ στρογγυλὰ καὶ πιὸ πάντων, ἄφησε μεγαλύτερο κάπως διάστημα ἀνάμεσα στὶς λέξεις. Μὲ λίγη προσπάθεια αὐτὸ θὰ τὸ κατορθώσης.

Ἔχεις μεγάλο δίκιο, *Ἀζώηρε*. Ἐγὼ ἔκαμα λάθος στὸ παράδειγμα τοῦ Γρίφου (φυλλ. 12) καὶ ἀντί:

$$\frac{\text{λα}}{\text{ις}} \text{ ἔγραψα: } \frac{\text{ις}}{\text{λα}}$$

ποὺ διαβάζεται «ις ὑπὸ λα» καὶ ὄχι «ὑπὸ λα ις» δηλαδὴ «ὑπολαΐς». Ὄχι, νὰ προστεθοῦν σελίδες στὸ φυλλάδιο, γιὰ νὰ ἐπαρκῆ στὴ μεγάλη Ἀλληλογραφία, δὲν εἶναι δυνατό. Τώρα ἀπαντῶ μὲ τὴ σειρά τους στὰ γράμματα ποὺ λαβαίνω. Σ' ὅσα ἔχουν κάτι ἐνδιαφέρον, ἀπαντῶ ἐδῶ· σ' ὅσα γράφουν λίγα λόγια, γιὰ μιὰ παραγγελία κτλ. ἀπαντῶ στὸ «Ἡ Διάπλασις ἀσπᾶζεται». Καὶ ὅσα μέ-νουν μετὰ τὴν ἐξάντληση τοῦ χώρου, τἀναφέρω ἁπλῶς. Καθώς εἶπα ὅμως καὶ στὸ προηγούμενο, γιὰ τὰ πολὺ ἐνδιαφέροντα, ἀπ' αὐτὰ ποὺ μένουν, κάνω μιὰ ἐξαίρεση καὶ τἀφίνω γιὰ τὸ ἐρχόμενο.

Ἐγκάρδια συλλυπητήρια. *Αἴγλη*, γιὰ τὸ θάνατο τοῦ καλοῦ σου θείου. Μεγάλη βέβαια ἀπώλεια, ἀφοῦ μάλιστα, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα σου, αὐτὸν τὸ θεῖο εἶχες γιὰ πατέρα. Κάνεις ὅμως πολὺ καλὰ ποὺ βάζεις θέλησή καὶ δύναμη στὰ ἀλλεπάλληλα χτυπήματα τῆς μοίρας καὶ ποὺ ἀφίνεις τὴν «ὀνειροπλέχτρα ἐλπίδα» νὰ σοῦ φέρνη μπροστά σου μιὰ γρήγορη εὐτυχία, ποὺ κι' ἐγὼ σοῦ τὴν εὔχομαι ὁλόψυχα.—Μὲ ρωτᾶς τώρα ποιός ἀπό τοὺς ζῶντας νεοέλληνας πεζογράφους εἶναι ὁ ἀνώτερος. Κατὰ τὴ γενικὴ ὁμολογία, ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς εἶναι ὁ κ. Ξενόπουλος, ποὺ ἔχει τὸ ὀγκωδέστερο, ποικιλώτερο κι' ἐπιβλητικώτερο ἔργο. Ἀπὸ τοὺς νεώτερους, ποὺ εἶναι ἀρκετοί, ὁ καιρὸς δὲν ξεχώρισε ἀκόμα ἕναν.

Εἶχε τυπωθεῖ πιὰ ἡ λύση τοῦ προβλήματος στὴν Θ' σελίδα, ὅταν ὁ Ἀνανίας ἔλαβε καὶ τὴ λύση τοῦ *Πανελλήνιου Ὀνείρου*. Αὐτὸς μοιράζει τὶς 21 κουκουβάγιες ἔτσι: 1, 5, 3, 6, 4, 2. Οἱ ἀριθμοὶ δηλαδὴ εἶναι οἱ ἴδιοι μὲ τοῦ Ἀνανία, μόνο ἡ τάξη τους ἀλλάζει, τὸ ἄθροισμα ὅμως εἶναι παντοῦ 14. Κατόπι ἔλαβε τὴ λύση τῆς *Νίτσας Σίδερη*. Ἀλλὰ κι' αὐτή, ὅπως ὁ *Νάρκισσος*, βάζει σὲ πολλοὺς πύργους τὸν ἴδιο ἀριθμὸ ἀπὸ κουκουβάγιες, ἐνῶ σὲ κάθε πύργο πρέπει νὰ εἶναι διαφορετικὸς ἀριθμός. Ὥστε οἱ λύσεις αὐτὲς δὲν εἶναι σωστές.

Φαντάζομαι, *Πυθία*, πόσο θὰ σὲ συγκινῆ τὸ «Ἀουλουδάκι τοῦ Τέμπλου» στὸ σημεῖο ποὺ βρίσκεται τώρα. Μοῦ ἄρεσε τὸ γράμμα σου καὶ γιὰ τὴν περιγραφὴ αὐτῆς τῆς γιορτῆς καὶ γιὰ ὅλα. Μιὰ γλωσσικὴ παρατήρηση μόνο θὰ σοῦ κάμω: «Θύμησή» καὶ «ἀνάμνησή» εἶναι συνώνυμα· δὲν μπορεῖς λοιπὸν νὰ πῆς «μοῦ ἄφησαν ἀναμνήσεις ποὺ θὰ μεῖνουν στὸ βιβλίο τῶν θυμήσεων». Θᾶπρεπε νὰ πῆς πάλι «στὸ βιβλίο τῶν ἀναμνήσεων». Ἀλήθεια, τὸ καλὸ ὄφος ἐπιβάλλει νἀποφεύγωμε τὴν ἐπανάληψη τῆς ἴδιας λέξεις στὴν ἴδια περίοδο. Ἀλλὰ ποὺ λιγώτερο ἐπιτρέπεται, σὲ τέτοια περίσταση, τὸ συνώνυμο. Γι' αὐτὸ γυρίζει κανεὶς τὴ φράση τοῦ ἀλλοιώτικα. Ἐγὼ π : χ : θὰ ἔλεγα: «μοῦ ἄφησαν ἀναμνήσεις ποὺ θὰ μεῖνουν στὸ νοῦ μου γιὰ πάντα». Ἢ κι' ἔτσι: «Στὸ βιβλίο τῶν ἀναμνήσεων θὰ μεῖνουν γιὰ πάντα αὐτὲς ποὺ μοῦ ἄφησαν οἱ τελευταῖες γιορτές».

Αὐτὸ εἶναι παρατηρημένο, *Οὐράνιο Τόξο*: σὲ διάφορες ἐποχὲς ἔχει κανεὶς διάφορες προτιμήσεις ποὺ ξαναγυρίζουν περιοδικῶς. Οἱ νέοι προπάντων ποὺ δοκιμάζουν ἀκόμα τὰ πάντα, πότε καταγίνονται περισσότερο στὸ ἕνα, πότε στὸ ἄλλο. κα

«Στὸ χωρισμὸ τῆς φίλης μου» τῆς ***Κυρὰ-Φροσύνης.*** Ἀρκετὰ κοινὲς οἱ ἰδέες του καὶ τὸ θέμα.—«Σκέψεις» τοῦ ***Μαρμαρωμένου Βασιλιᾶ.*** Γνωστὲς ὅλες τόσο, ὥστε δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τὶς ξαναδημοσιεύσω.—«Ὁ πιτροφὸς» τῆς ***Μυροβόλου Ἄνδρου.*** Κάπως φλύαρο, σχολαστικὸ σὲ ὡρισμένα σημεῖα, ἀνώμαλο ἀρκετὰ στὴ γλῶσσα. Ὡστόσο, δὲν τοῦ λείπει κάποια περιγραφικὴ δύναμη, γιαὐτὸ ἂν συντομευόταν καὶ γραφόταν μὲ περισσότερη προσοχή, θὰ ἦταν δημοσιεύσιμο.—«Χειμωνιάτικες ἀκουαρέλλες» τῆς ***Φρύνης.*** Γραμμένο μὲ τέχνη καὶ προσοχή. Ἀλλὰ δὲν βρίσκω ἑνότητα τοῦ πρώτου μέρους μὲ τὸ δεύτερο. Ὕστερα, τὸ καθένα χωριστά, δὲ λέει καὶ πολλὰ πράγματα.—«Ὁ πατὴρ Ἰούδας» τοῦ ***Νέου Ἀννίβα.*** Ἡ ὑπόθεση βέβαια δὲν εἶναι πρωτότυπη. Μὰ κι' ἡ ἐκτέλεση ὑστερεῖ πολύ, ἰδίως στὸ γλωσσικὸ μέρος. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ἡ ἔκτασή του εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ Κανονισμοῦ.—«Τὸ ὄνειρο τοῦ Κωστάκη» τοῦ ***Κουασιμόδου.*** Γράψιμο παιδικὸ κι' ἄτεχνο. Θέλει ἐξάσκηση ἀκόμη.—«Θάνατος» τοῦ ***Σταυρωτᾶ.*** Κοινὲς οἱ ἰδέες, γράψιμο ἄτακτο κι, ἀδόκιμο ἀκόμη. Θέλει ἐξάσκηση.—Πρὶν δημοσιεύσω τὸ ποίημα «Φθινόπωρο» τοῦ ***Ρηγολέττου*** (πολὺ καλὸ) θὰ τὸν παρακαλέσω νὰ μὲ βεβαιώσῃ ὅτι εἶναι δικό του. Εἶναι;—Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1931 Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Πανηγυρτζῆς, ἀ. (....). Αὐτοκράτειρα Ἰωσηφίνα, κ. (;;) Πᾶν, ἀ. (Γειά σου Κοκκινοσκουφίτσα). Ἰδαλγός, ἀ, (ΤΤΤ). Βοσπορίτις Νύμφη, κ. (ΑΑ). Βασιλόπουλο, κ. (ΕΛ). Τσουκνίδα, κ. (ΑΚ). Ναξοῦ, κ. (ΑΔ). Βάτραχος Νο 16, κ. (Συλ. Βατραχ). Βάτραχος Νο 17, κ. (Συλ. Βατραχ) Βάτραχος Νο 18, ἀ. (Συλ. Βατραχ). Πεταχτὴ Κουκλίτσα, κ. (ΒΑ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀθηναῖς, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Εὐβοϊκὴν Θάλασσαν*** (θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου· λυσόχαρτο ἔστειλα·) ***Χλωμὸ Φεγγάρι*** (ποῦ βρῆκες τὸ λάθος; ἔτσι εἶναι στὶς Μεταμορφώσεις: κάθε λέξη προκόπτει ἀπὸ τὴν προηγούμενη «διὰ προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως ἑνὸς μόνο γράμματος»· στὴ λύση ποὺ ἀναφέρεις τὸ *οὖς* δὲν γίνεται ἀπὸ τὸ *χοῦς* δι' ἀφαιρέσεως; καὶ τὸ *γῆς* ἀπὸ τὸ *ἧς* διὰ προσθήκης; ἐκτὸς ἂν ἐννοῇς ὅτι μεσολαβοῦν πολλὲς λέξεις ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ ὡς τὴν τελευταία· ἀλλὰ τὸ λέμε: διὰ τριῶν μεταμορφώσεων, διὰ τεσσάρων κτλ.) ***Ραγισμένο Βιολὶ*** (διάβασε τὸν Ὁδηγό· ἐκεῖ θὰ ἰδῇς ὅτι Πνευματικαὶ Ἀσκήσεις δὲν στέλλονται ἔτσι·) ***Ζεφτέρι τῆς Ἠπείρου*** (εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα·) ***Ρηγολέττον*** (γράφω παραπάνω γιὰ τὸ «Διαπλασόπουλο»·) ***Γκαργκόϊλ*** (κάποτε, νομίζω, τὸ ψευδώνυμό σου ἔγινε κατὰ λάθος «Γκαργκόης»· Διαγωνισμὸς Ἀσκήσεων δὲν ξέρω ἀκόμα πότε θὰ προκηρυχθῆ· ὁπωσδήποτε, ἐπεξεργάσου σὺ τὴ Συλλογή σου·) ***Πάνθειαν Ἀβραδάτου*** (ὡραῖο, θὰ δημοσιευθῆ·) ***Ταϋγέτην*** (περίεργο μοῦ φαίνεται νὰ μὴ σοῦ ἔστειλε τετράδιο ἡ ***Λεπτούλα***· μήπως δὲν τῆς ἔγραψες καθαρὰ τὴ διεύθυνσή σου;) ***Χρυσοθήραν*** (ἔστειλα «Ἀδελφοβλα μου» κι' ἔμεινε ὑπόλοιπο στὴ διάθεσή σου δρ. 3· εἶναι γεγονὸς ὅτι σ' ὅλα τὰ σχολεῖα τὰ Διαπλασόπουλα πρωτεύουν· φίλησέ μου καὶ τὸ μικρὸν ἀδελφό·) ***Αὐτοκράτειραν Ἰωσηφίναν Κ. Π.*** (σοῦ ἐνέκρινα τὸ ψευδώνυμο, ἀλλὰ ξέχασες νὰ ὑπογράψῃς καὶ δὲν ξέρω ποιά εἶσαι! γράψε μου λοιπὸν γρήγορα·) ***Ἐλένην Λαγοπάτη*** (τετράδια ἔστειλα·) ***Τσουκνίδαν*** (χαίρω πολύ, γράφε μου·) ***Δὸν Ζουάν***, ***Γλυκειὰν Ἑλληνοπούλαν*** κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *29 Ἀπριλίου*, θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 254ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 2 Ἰουλίου.

298. Λεξίγριφος

Τὸ πρῶτο μου εἶναι σύμφωνο,
Τὸ ἄλλο ἀντωνυμία,
Τὸ τρίτο πολεμῶ.

Καὶ τύραννος τὸ σύνολο,
Γνωστὸς στὴν ἱστορία,
Τὸν Ὅμηρο τιμῶ.

Κακκινόπετρα

299. Στοιχειόγριφος

Κάποιον ὅρος ὅποιος πάρει
Μὲ τἀρχαῖο τὄνομά του,
Καὶ τὸ ἀποκεφαλίσῃ,

Δρόμο—πές τον μακρυνάρι,
Τόπο κιόλας περιπάτου—
Μέσ' στὴ θάλασσα θὰ κτίσῃ.

Μυρσβολος Ἄνδρος

300. Μεταλεξισμὸς

(Νέον εἶδος, ὅπως ὁ Μεταγραμματισμός. Ἀλλ' ἀντὶ γράμματος, ἀντικαθίσταται ὁλόκληρος λέξις δι' ἄλλης. Π: χ: *λαθος-λαμία.* Ἀντὶ *θῶς* (ζῶου), ἐτέθη *μία* (ἀριθμητικόν). Ὀρθογραφία δύναται καὶ νὰ μὴ κηρῆται.)

Τὸ ζῶο ποὺ ἔχει ὁ κυνικός,
Μ' ἕνα νησὶ τὸ ἀλλάζεις,
Καὶ γίνεται θεατρικὸς
Ἀρχαῖος—δὲν θαυμάζεις;

Μικρὸς Καλλιτέχνης

301. Μεταγραμματισμὸς

Εἰς τὰ χέρια σου ἂν πέσῃ
Αὐτοκράτορας ὡμός,
Ἄλλαξε του εὐθὺς τὴ μέση
Καὶ θὰ γίνῃ ποταμός.

Θεόδωρος Α. Παπαθεοδώρου

302. Πυραμὶς

\+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *

Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον, σύνδεσμος, ἔντομον, ἤπειρος, πόλις τῆς Ἑλλάδος. Οἱ σταυροὶ καθέτως ἱστορικὴ μονή.

Ρωμαῖος Ποιγκιφ

303. Κρυπτογραφικὸν

123456278	=Νῆσος
21141	=Πόλις νήσου
38741	=Διάστασις
465641	=Ὥρα
56278	=Χώρα
6278	=Ποτόν
741841	=Τὸ πᾶν
8541	=Τρόπος, συνήθεια.

Ξεχασμένη

304. Ἀκροστιχὶς

Τὰ *τελικὰ* τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν μυθικὸν μουσικόν:

1, Ἤπειρος· 2, Πτηνὸν κατοικίδιον· 3, Πρόθεσις· 4, Νῆσος τῆς Εὐρώπης· 5, Χρονικὴ μονάς.

Φαραώ

305. Μικτὸν

αει - χρ - α - ον - εαι - μνν

Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ

306. Γρῖφος

τος
τος τος
Ἡ Κῶς φιλόσυκος αρ
τος τος
τος
Ντοίζη

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

307. Charade

Mon un, jeune animal;
Mon deux, tout simplement
[une tour;
Mon tout, oiseau fatal
Pour le monde de la basse-cour

(Πρωτότυπον) **Εὐστράτιος Παξινὸς**

308. Enigme

Qui est-ce qui descent en dansant et qui revient en pleurant?

Λευκάτας

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 7

71. Εὐρυνόμη (εὐρύ, νόμοι).—72. Γούρνα-γούνα.—73. Μύλος-Πύλος.—74. Τριαντάφυλλον (5+12+7+3+3=30 καὶ φύλλον)

75. Ω ΚΥΠΕΤΗ
Κ Π Ρ Α
ΥΠΩΡΕΙΑ
Π Ρ Ι Κ
ΕΡΕΙΣΜΑ
Τ Ι Μ Τ
ΗΛΑΚΑΤΗ

76. ΤΥΡΤΑΙΟΣ (υἱός, ροιά, Ἄρτα, Ἴτυς, ὅστις, Σάτυρος).—77. ΑΙΑΣ (Ἄ-δεν, Ἴ-ων Ἄ-θως, Σ-ἄββας.)—78. ΑΒΛΝ - ΜΣ = Διαβολὴν μίσει. (Διομήδης, Βάπτισμα, Λονδῖνον, Νῖνος, Μέμφις, Σῖτος).—79. Τώρα στὰ γεράματα, μάθε, γέρο, γράμματα.—80. *Εἶμαι συνδρομήτρια* (η μ' ε, συν, δρῶ, μῖ τρία).

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ ΑΑ'—337 /

Διεύθυνσίς μου: Σόνια, ὁδὸς Χατζηγεωργάκη, Λευκωσία. Καὶ ὄχι Πόστ-Ρεστάντ, γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ τὰ πάρω. Εὐχαριστῶ ὅσους-ες ἔστειλαν, περιμένω κι' ἀπ' τοὺς ἄλλους. **Σόνια**

| ΑΑ'—338 |

Παράδειγμα: Κατὰ τοπογραφικὸν λάθος εἰς τὴν ἀγγελίαν (ΑΑ'—324) τοῦ 21ου φύλλου ἐτέθη ἡ ὑπογραφὴ **Κάποιος**, ἀντὶ **ΚΑΠΟΙΕΣ.**

/ ΑΑ'—339 /

Ὅσα Διαπλασόπουλα-ες, 13 16 χρονῶν θέλετε ν' ἀλληλογραφήσουν μὲ τὸν Πᾶνα, ἄς τοῦ γράψουν στὴ Δ/σή μου: (ΑΑ'—277). **Ντίνος Αὐγερίτης**

| ΑΑ'—340 |

Διαπλασόπουλες, πρωτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο, σᾶς χαιρετῶ. Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια καὶ κάρτες μὲ ὅλες σας. Δ/σις: Sira Selvi 122, Beyoglou, Istamboul, Turquie.

Βοσπορίτης Νύμφη

/ ΑΑ'—341 /

Νοστράδαμε, Λέεγκριν: Διατρέχω περίοδον σοβαρότητος καὶ δὲν κατέρχομαι εἰς σοζητήσεις μὲ ππεμπέκες. Τελείωσε! **ΓΟΡΔΙΟΣ ΔΕΣΜΟΣ**

/ ΑΑ'—342 /

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ (Συνέχεια): Βολιότικο Πιτσιριμάκι=Φιλιππάκη, Ἀπκιανός=Σκουρμπούτη, Πολικός Ἀστὴρ=Γ. Δαρμῆς καὶ .... Ρὰς Γάφαρι=Σακελλαρόπουλος. (Συνέχεια ἄνευ τέλους). **Περιώτικο Ναυτάκι**

| ΑΑ'—343 |

Καραμίντζα καὶ Σία, διατί ἀδράνεια; Φοβεῖσθε; **Περιώτικο Ναυτάκι**

/ ΑΑ'—344 /

Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες, Μπουμπουλίνα, δέχεσαι; Δ/σις: Σύλλογον «Γόμπολον Μαρούσι, διά:

Μέγας Ναπολέων

| ΑΑ'—345 |

Ζητῶ 50 Διαπλασόπουλα-ες γιὰ τὴν ἵδρυση σοβαροῦ δήμου. Δηλώσεις σὲ ἀγγελία. **Δὸν Ζουάν**

| ΑΑ'—346 |

Φύλαξε, Θεέ μου, τὸ **Γόρδιο Δεσμό**, γιατὶ γρήγορα θὰ κάνῃ τὴν Ἀθήνα μας... Νότιο Πόλο! **Δὸν Ζουάν**

/ ΑΑ'—347 /

Λήνδα, **Χρυσοσνειρο**, σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν ψῆφο, μὰ δὲν ἔχω ἄλλο ὑποψηφιότητα. Τὸ **Ξένιαστος Ἀπάχης** ψηφίζω εὐχαρίστως. **Μιμέζα**

| ΑΑ' 348 |

Ψηφίζομεν τὰ ὑπέροχα ψευδώνυμα Ἄρης καὶ Μπουμπουλίνα. Μιμηθῆτε μας. **Πούπουλο—Μαγιελούλουδο**

| ΑΑ'—349 |

Μπουμπουλίνα, μεγάλη θάνοιωθα χαρὰ ἂν λάβαινα ἕνα τετραδιάκι σου. **Πούπουλο**

/ ΑΑ'—350 /

ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ (Μαρουσιοῦ)
ἔες ἀρχαιρέσίες 2ου τριμήνου.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Βατραχος Νο 13
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: Βάτραχος Νο 16
ΤΑΜΙΑΣ: Βάτραχος Νο 19
ΜΕΛΗ: ΒΑΤΡΑΧΟΙ Νο: 11, 12, 14, 15, 17, 19.
Τὴν 10-5-31 διοργανώνουμε τὴ Β' ἐκδρομή μας στὸ Μαραθῶνα.

| ΑΑ'—351 |

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τῆς Σορέλλας Δοσία ἀπ' τὴν Κωνσταντινούπολι.

«... ὁ πρωτοτυπότερος διαγωνισμὸς ποὺ ξεφεύγει ἀπὸ τὴν τοπικότητα τῶν ἄλλων καὶ γενικῶς ὁ ὑπερβαίνων κατὰ πολὺ τοὺς συνήθεις εἶναι ὁ (ΑΑ'—268) ...» Ὁ Διαγωνισμὸς παρατείνεται μέχρι τέλους Μαΐου διὰ νὰ λάβουν μέρος ὅσοι δὲν ἔλαβον. Διαβάστε τὴν (ΑΑ'—268).

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὼς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ τσαμπουνη ταινία, ἀπ' αὐτὲς μὲ τὶς ὁποῖες σᾶς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι